

la lletra

revista llibertària del baix camp

núm. 8

LA LLUITA CONTINUA...

SUMARI

★ DOSSIER: EL NACIONALISME

★ AIXÍ ENS ENGANYEN LES ELECTRIQUES

★ SALVEM ELS MARS

★ AIRE FRESC PER A REUS

★ COMICS

★ ENCUENTROS LIBERTARIOS INTERNACIONALES

★ UNA MICA DE TOT

★ ASCÓ: EL TECNOFEIXISME

★ COM CULTIVAR MARIHUANA A CASA

L'anarquisme es distingeix dels altres corrents revolucionaris perquè desprecia el "triomf" i el "poder" i perquè es questiona sistemàticament qualsevol doctrina, i pel valor que concedeix a la recerca de l'home nou.

Caminante son tus huellas el camino y nada más.
 Caminante no hay camino, se hace camino al andar,
 al andar se hace camino y al volver la vista atrás
 se ve la senda que nunca se ha de volver a pisar.
 Caminante no hay camino sino estelas en la mar
 (Machado)

Setembre
 octubre
 1983

LA LLETRA A

Per contactar

ASSEMBLEA LLIBERTARIA DEL BAIX CAMP :

- els dijous de 8 a 2/4 de 10 al c/Montserrat 8, entresòl 1^a de Reus

Grup DE REDACCIO I MUNTATGE DE LA LLETRA A :

- els dilluns de 8 a 9 al c/Montserrat 8, ent.1^a, Reus

LA LLETRA A: Editada a Reus per l'Assemblea Llibertaria del Baix Camp (formada per llibertaris que van per lliure, per gent de la CNT-AIT i del Col·lectiu Llibertari de Vilaplana.

D.L.T.-1052-83

AIRE FRESC PER A REUS

(a mode d'editorial)

No cal ser gaire observador per veure que Reus és una ciutat "morta" (amb excepcions, per sort) immersa dins la tònica general d'ensopiment i apatia tant a nivell cultural com social o vital. L'esperit del botiguer, la moral tradicional i el reusenquisme conservador per un cantó, i el "joc" de la política per l'altre, floten per l'aire de la ciutat cobrint-la d'una espesa boira. I això que la burgesia i els tradicionalistes estan en decadència, i els partits s'han quedat reduïts a les quatre parets del local i les cadires buides, i són incapaços de mobilitzar a ningú o d'oferir alternatives vàlides, com no sigui la possibilitat de votar-los de tant en tant. L'únic que els hi queda per a poder seguir sobrevivint és el vot de la gent que passa de fer res i espera (cada cop més escepticament) que els polítics arreglin alguna cosa.

Enfront de tot això no hi ha ningú que doni alternatives a la situació, a excepció d'intents dispersos i sense gaires resultats positius. Sembla que fins i tot els ànims de canviar la societat, de fer un moviment alternatiu, una nova forma de viure, estan molt per sota de terra, més que soterranis, quasi inexistent. En aquesta ciutat, fins i tot grups que es diuen radicals juguen a ser bons nens, amb seny i responsabilitat, a fer de revolucionaris-però-dins-d'un-ordre. Serem els llibertaris els propers a acabar així? Acabarem de "progres" integrats com els ha passat a tanta gent? Esperem que no.

L'ASSEMBLEA LLIBERTARIA DEL BAIX CAMP intenta portar un nou aire a la comarca, un aire revolucionari i heterodox. Volem ser una alternativa al marge del joc "oficial" de la política, sense dogmatismes i amb mentalitat oberta. Volem construir les nostres vides a partir de nosaltres mateixos i la societat a partir de tots, sense imposicions de ningú. No volem cap tipus de poder. Lluitem perquè la gent es desperti del somni fictici en que està vivint i es tregui la closca que li han posat ha sobre aquells als que no interessa que la gent pensi per si mateixa i tingui iniciatives pròpies, i que s'en aprofiten de la situació i de tots nosaltres.

Ja és hora d'acabar amb el fet que unes persones ens diguin el que hem de fer i ens obliguin a anar per on ells volen. Mentre hi hagi governants, capitalistes i autoritats no serà possible una autèntica llibertat. El model de societat que volem és difícil d'aconseguir però per altre part avui mateix pot començar a fer-se realitat a petita escala, individualment i col·lectivament.

El futur depèn de nosaltres i d'aquells que encara tenen un mínim d'esperit de "canvi" radical.

Salut i anarquia.

**ASSEMBLEA LLIBERTARIA
DEL BAIX CAMP**

**ECOLOGIA/ANTIMILITARISME
NOVA CULTURA/ACTIVITATS
ANTIAUTORITARISME/ANARQUIA**

**ASSEMBLEA LLIBERTARIA
DEL BAIX CAMP**

**ECOLOGIA/ANTIMILITARISME
NOVA CULTURA/ACTIVITATS
ANTIAUTORITARISME/ANARQUIA**

ASCO: L'ELECTROFEIXISME

16 de juny de 1983: Dia de dol per la nostra història. El reactor Ascó-I, un Westinghouse de la segona generació, 1.000 Mw de potència nominal, més de 100.000 milions de pessetes de formigó, acer i mort, ha entrat en fase crítica.

L'electrofeixisme ha guanyat una vegada més, encara que amb 6 anys de retràs sobre les primeres previsions, aquesta vegada en teòric camp contrari. El govern socialista no ha tingut prou vergonya per inaugurar oficialment l'aixecada de camisa (perdó, de barres de seguretat) com feu Calvo Sotelo amb Almaraz-I el març de 1981. Amb un permís a corre-cuita del Consejo de Seguridad Nuclear (format per tècnics vinculats a les elèctriques, a l'empresa Equips Nuclears i la Junta d'Energia Nuclear), passant-se per l'entrecuix els acords del parlament de Catalunya del 1981, la solució als residus radiactius, el Pla d'Emergència exterior inexistent, la cancel·lació dels programes nuclears a tot el món per la seva manca de rendibilitat, la nul·la infraestructura sanitària i viària de la zona, els propis compromisos electorals del partit en el govern, la voluntat popular repetidament expressada, la suficient producció energètica catalana que permet exportar el 23% de l'energia produïda a Vandellòs i gairebé tota l'energia hidroelèctrica pirenenca a França... Juan Alegre Marcet (president de FECSA i UNESA) s'ha sortit amb la seva. La políti-

ca dels fets consumats segueix vigent. Cap Constitució no l'abolirà mai.

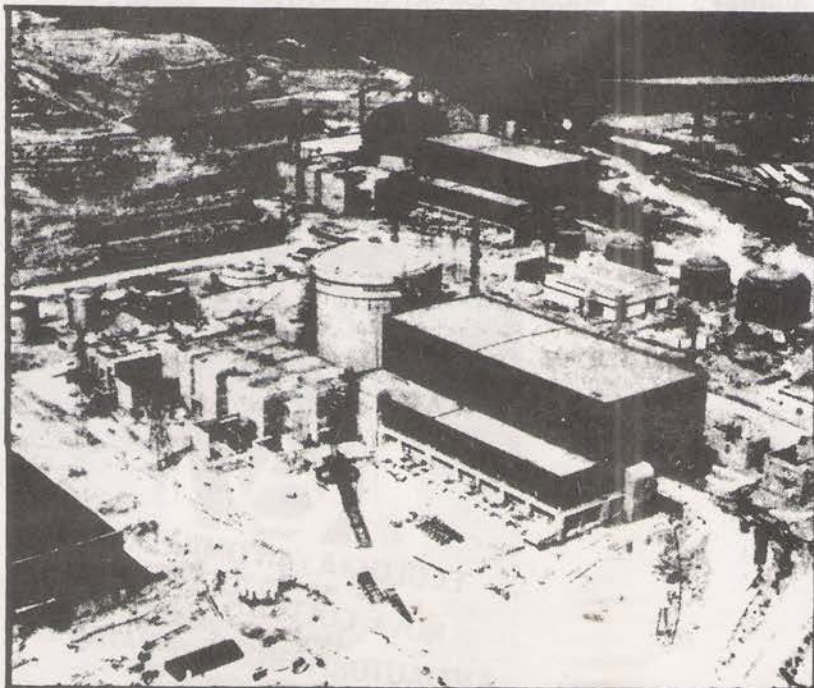
Amb quines galtes el govern pot publicar notes contra l'abocament de residus radioactius a la fosa atlàntica, dos dies més tard (18-6-83), dient literalment: "Es inconcebible que se viole la primera norma de la seguridad nuclear: Nunca debe hacerse aquello de lo que se desconocen sus resultados".

Amb la creixent militarització (OTAN, FACA, missils,...), emmudiment (pla ZEN, atacs a la llibertat d'expressió, a la intimitat,...) i nuclearització (Ascó, Cofrents, Almaraz, fàbrica de combustibles a Juzbado...) de la societat, el govern socialista està fent realitat un model de societat propi d'una mala novel·la de ciència ficció.

L'ètica, la moral, la lluita contra la corrupció, la qualitat de la vida,... prediques i repetides fins a fer creure a 10 milions de persones que potser no era una broma, on són sis mesos després? Què passarà en els quaranta-dos propers?.

Senyors, cridem ben fort: "La voluntat popular a mort!" "Visca l'electrofeixisme"!

(De la Fullaraca, revista del Col·lectiu Ecologista de Girona.)

**la lluita contra
Ascó continuarà**

AIXI ENS ENGANYEN LES ELECTRIQUES

L'actitut de l'Estat ha permès a les companyies elèctriques abusar de forma inadmissible del consumidor, convertint l'Estat espanyol en un immens laboratori on tota experiència acaba fracasant, i llençar-se a una carrera boja de producció en un moment en que ens sobren quilovats cars i es malversen els barats.

Les grans companyies elèctriques arrosseguen una llarga i fosca història d'avantatges aprofitant-se de l'estat i del consumidor.

El subministrament d'energia elèctrica, la seva producció i la construcció de centrals són un servei públic i com a tal obtenen nombrosos avantatges estatals de tot tipus, la qual cosa es tradueix, en termes generals, en que a més del que paguem directament amb el rebut de la llum, amb els nostres impostos estem pagant bona part del que costa tota l'activitat elèctrica.

Malgrat tot, les companyies elèctriques que tenen tants avantatges, no estan sotmeses al control que haurien de tenir, i més tenint en compte que som tots els consumidors d'electricitat els que d'una forma o altre els que paguem la factura del consum i de la construcció de centrals elèctriques.

LES GRANS ES MENGEN A LES PETITES

L'any 1936 es produïa el 2'5 % de l'electricitat que es produeix actualment. En una mica més de 4 dècades la producció i el consum elèctric s'han multiplicat per 40. Això ha suposat una revolució en l'activitat elèctrica, però ha significat també la ruïna de nombroses empreses hidroelèctriques d'àmbit local o regional, les quals no consumien combustible ni contaminaven i que van morir a mans de les grans companyies.

L'any 1940 existien 337 societats elèctriques, el 82% de totes

les existents, amb un capital social inferior a 5 milions de pessetes, que produïen electricitat de forma descentralitzada, no contaminant i sense gastar combustible ja que la majoria eren companyies hidroelèctriques que aprofitaven salts locals i comarcals. Moltes d'elles eren de propietat municipal i altres estaven constituïdes en societats anònimes els accionistes de les quals eren la totalitat dels usuaris i ningú més. No existia, per tant, el rebut de la llum. D'aquestes 337 societats elèctriques no en queda actualment pràcticament cap, i les que sobreviuen, en base a petites centrals hidroelèctriques en llocs apartats on a les grans companyies no els surt rendible fer arribar l'electricitat, es troben en lamentables situacions d'oblit i abandó, quan avui hi ha possibilitats tècniques de fer-les rendibles.

A més, al marge d'aquestes petites societats elèctriques, existien més de 2.000 petites centrals hidroelèctriques de propietat privada que, al no rebre cap ajuda i amb el despoblament territorial a l'estat espanyol els darrers 25 anys, han desaparegut quasi totes.

Malgrat tot encara avui existeixen, encara que estan tancades, 800 petites centrals hidroelèctriques amb una potencia conjunta de més de 200 megavats; també en queda alguna en funcionament com la de Isaba a Navarra.

LES ELECTRIQUES GUANYEN A L'ESTAT

Des dels anys 40, les grans com-

= Fracàs del programa nuclear
= Fracàs de les previsions de consum
= Fracàs de la rendibilitat
= Fortíssim desequilibri entre zones productores i consumidores
= Preu del quilovat més car que a la resta d'Europa

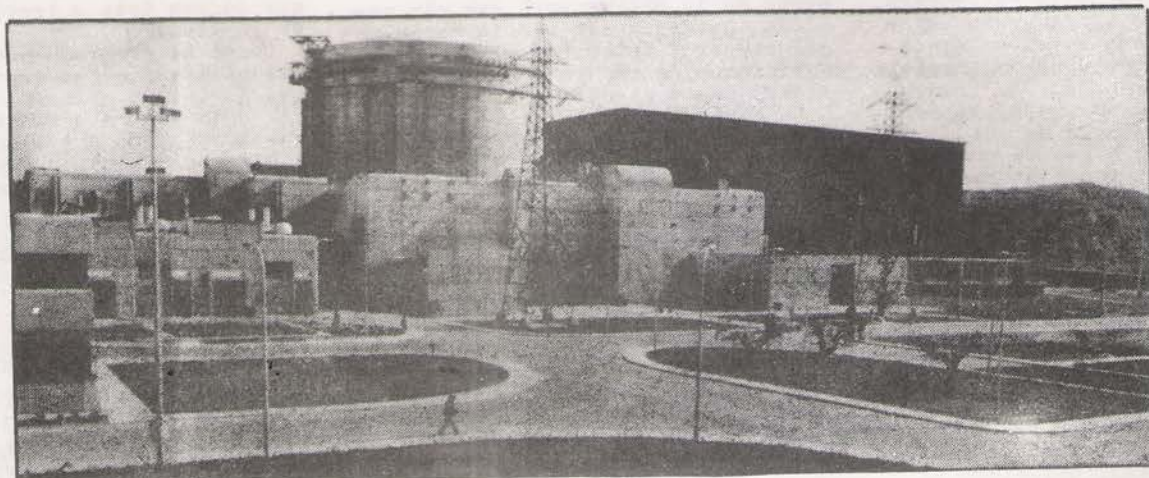
panyies elèctriques, agrupades en una gran patronal, UNESA, constitueixen un grup de pressió sobre l'Estat, al marge del sindicat vertical i fora del seu control.

Des d'aquells temps UNESA ha estat i és la responsable de l'activitat elèctrica en la seva totalitat, des de l'elaboració de Plans Elèctrics Nacionals fins a la pujada de tarifes. Com a conseqüència de tot aquest procés:

1) La geografia de l'estat espanyol queda dividida en àrees de domini exclusiu d'una companyia elèctrica que rebia ajut estatal de forma descarada (subvencions, ajuts, crèdits oficials, permisos, aprovació de projectes, exencions fiscals, arancelaries, etc) i que anava suprimint, en desigual lluita, a les petites societats elèctriques.

2) S'establiren l'any 1953 les Tarifes Tope Unificades (TTU) que suposaven que el kv/h es pagaria al mateix preu a tot l'estat espanyol. Però per a fixar aquest preu únic, segons tarifes, es va tenir en compte el cost del kv/h de les centrals on sortia més car, i no a l'inrevés. Amb la implantació d'aquestes tarifes l'usuari va començar a pagar a través del rebut de la llum les noves centrals elèctriques.

3) Es va marginar a l'Estat, que a través de l'INI participava fortament en el sector, dels aspectes més lucratius del negoci elèctric, arribant-se, en alguns casos, com

a Andalusia, a l'expulsió de l'INI en el proveïment elèctric, obligant-li a suspendre la construcció de varies centrals, que van ésser construïdes per Sevillana de Electricidad, companyia a la que va correspondre Andalusia en el repartiment territorial.

LES CONSEQUENCIES

El resultat de l'anterior va ser l'enfortiment del poder de les grans companyies elèctriques agrupades a UNESA i que avui en dia produeixen el 97% de l'electricitat de l'estat espanyol.

Les grans companyies, quan el petroli era barat, abandonaren la hidroelectricitat i es llençaren a construir centrals de fuel-oil amb ajut de l'Estat, que arribava a pagar fins el 90% del cost del fuel-oil, amb els diners de l'usuari, pagats a través del rebut de la llum.

Aquesta política de corrupció en la producció de electricitat, va portar al país, que fins llavors havia obtingut sempre la majoria de l'electricitat de les centrals hidroelèctriques (salts d'aigua), a ser majoritari en electricitat d'origen tèrmic, just l'any 1973 en que comença la gran crisi del petroli i es dispara el preu del fuel-oil.

Les conseqüències d'això que encara les estem pagant avui, va ser el Pla Energètic Nacional de 1975, en l'elaboració del qual es va amagar la potencia hidroelèctrica de l'Estat espanyol, que es va establir en quasi la meitat del que l'Estat tenia calculat en nombrosos treballs. Igual o més es va fer amb les reserves de carbó. Tampoc es va voler preveure la crisi que ja es veia venir. Per tant, segons els responsables energètics espanyols el país seguiria necessitant cada cop més electricitat. Però com que el petroli era car s'havien de construir centrals nuclears segons ells, malgrat que els recursos d'urani espanyols no són suficients i mancava tecnologia i capitals financers propis. Tot això, sense donar cap importància a la manca de seguretat de les centrals nuclears.

Es van abandonar les tèrmiques de fuel-oil i el negoci es va orientar vers les nuclears, començant una febril carrera de captació de diners per a poder tirar endavant el pla nuclear espanyol que preveia per 1985 un 56% d'electricitat d'origen nuclear (cosa que com s'ha vist no ha estat així ni de lluny).

Les empreses elèctriques han aconseguit per al programa de centrals nuclears, crèdits oficials en condicions privilegiades, avuls de l'Estat als crèdits estrangers, importar les centrals sense pagar duanes, exencions fiscals, ajuts directes a través d'ENUSA (Empresa Nacional del Uranio), JEN (Junta de Energia Nuclear), etc, legislació especial a favor de les centrals nuclears, a més de molts altres privilegis (no elaboració d'estudis d'impacte ambiental, absència de plans d'evacuació, etc) que ara pretenen eliminar a mitges.

Avui són cinc les Grans Companyies elèctriques privades, molt vinculades entre si per consellers comuns, que, juntament amb 3 o 4 de tipus mitjà en camí de ser absorbides per aquelles, controlen la producció d'electricitat a l'Estat espanyol. Només dues companyies, Iberduero i Hidroelèctrica Espanyola (Hidrola), posseeixen el 40% de tota la potencia elèctrica espanyola i produeixen més d'un

terç de l'electricitat, havent obtingut el 1981 més de 30.000 milions de pessetes de beneficis.

L'Estat, que posseeix prop de la quarta part de la potencia i de la producció, no té un poder real equivalent, fins al punt que éssent pública la primera empresa productora d'electricitat espanyola, ENDESA (Empresa Nacional de Electricidad) que produeix més del 10% de l'energia elèctrica espanyola, no té xarxes de distribució per la qual cosa ha de vendre la producció bruta a les empreses privades.

Després d'acumular un gran poder de tot tipus, les companyies elèctriques han portat el país a una situació gravíssima de quasi fallida i els extrems més significatius i que ens afecten a tots són:

1) FRACAS DEL PROGRAMA NUCLEAR.

Del 56% d'electricitat d'origen nuclear prevista per 1985 pel primer Plan Energético Nacional, ens trobem actualment amb que les centrals només produeixen el 8% de tota l'energia elèctrica, havent descendit la seva producció un 10% respecte l'any anterior.

2) FRACAS DE LES PREVISIONS DE CONSUM ELECTRIC.

El gran negoci que ha suposat la construcció de centrals nuclears ha portat a exagerar les necessitats elèctriques del país, de forma que avui, malgrat el fracàs nuclear, l'existència de nombroses centrals tèrmiques aturades i portar 3 anys de seca, seguim exportant electricitat. L'any passat aquesta exportació va augmentar un 15% i va suposar més de la meitat de tota l'energia produïda per les centrals nuclears.

3) FRACAS EN LA RENDABILITAT I LA CONSEQUENT RUINA FINANCERA.

Les empreses elèctriques que l'any 1982 han acaparat el 40% de totes les inversions realitzades en el país (excloent la inversió residencial), posseeixen un deute, degut al programa nuclear, proper al bil·lió i mig de pessetes, la majoria en dòlars.

4) FORTISSIM DESEQUILIBRI ENTRE ZONES PRODUCTORES I CONSUMIDORES.

Un exemple és el cas de Zamora que produeix 10 vegades més energia de la que consumeix, i on Iberduero ha iniciat la construcció d'una central nuclear la potencia de la qual és la màxima coneguda al món per aquestes centrals. Igualment, Galicia que produeix 17 milions de kv/h a l'any i consumeix poc més del 10% d'aquesta quantitat, ha vist instal·lar a les seves terres una industria, per produir alumina-alumini que, després de consumir el triple d'electricitat que tota Galicia i pagar-la a

menys de la dècima part que els gal·lecs, ha fracassat i està éssent ajudada per l'Estat. Tot això quan a Galicia un de cada cinc llogarrets o aldees no té electricitat.

La concentració de la producció en poques arees es tradueix en una extensa xarxa de línies d'alta tensió, els efectes de les quals sobre la salut són, a mida que van éssent coneguts, bastant nefastos, i les seves pèrdues per transport es calcula que són una xifra superior a tota l'energia produïda per totes les centrals nuclears de l'Estat.

5) PREU ELEVAT DE L'ENERGIA ELECTRICA, MES CARA QUE A EUROPA.

Les companyies elèctriques han augmentat les tarifes de la llum quasi un 300% en poc més de 3 anys i en cara pressionen per a seguir-les pujant. En realitat, el cost del kv/h és artificialment elevat degut a aquesta irracional política que ha fo-

mentat i subvencionat amb fons públics la construcció de centrals nuclears. Però donat el secretisme que ha imperat en el sector i les contradiccions i falsos comptes entregats a l'Administració per part de les companyies elèctriques, avui és desconegut el cost real del kv/h a l'Estat espanyol, per la qual cosa el Ministeri d'Industria ha hagut de fer una auditoria.

TARIFES INJUSTES

Lligat amb tot això hi ha l'obscurantisme que rodeja el rebut de la llum, document a través del qual es recauda bona part dels diners necessaris per construir noves centrals. Les companyies ens presenten un rebut fet per elles i per a elles, confeccionat per l'ordinador i difícil d'entendre. Així, i degut a l'ansia de beneficis i l'extraordinària necessitat de diners per part de les companyies elèctriques, aquest obscur document que és el rebut de la llum serveix per a col·locar-hi fàcilment conceptes de dubtosa legalitat o absolutament il·legals i dels quals s'en deriva el frau i l'estafa.

Existeix un injust i desigual sistema de tarifació elèctrica de forma que els més grans consumidors d'electricitat, com són les grans factories d'alumina i alumini, i en general els que utilitzen massivament electricitat en els processos industrials, estan pagant preus absolutament ridículs el quilovat/hora (encara que tinguin un terme de potencia elevat), mentre que les petites factories i tallers el paguen 4 o 5 vegades més car, i inclús més amb les irregularitats que es produeixen. Igualment, el sector domèstic, que només consumeix el 20% del total de l'electricitat, la paga més cara que la mitja, que es situa entre 5 i 6 ptes kv/h.

El més greu del desigual sistema sistema de tarifes és el fet que de tots els rebuts de la llum, les companyies elèctriques en dedueixen una quantitat que va a parar a OFICO (Oficina de Compensación, abans OFILE) i aquesta entitat compensa a la vegada a les companyies elèctriques que subministren corrent elèctric a preus barats. D'aquesta forma, les companyies elèctriques que es veuen obligades a cobrar el kv/h barat a les grans factories, reben la diferencia de OFICO, els fons de la qual surten dels usuaris que paguen més car el kv/h. De OFICO surten també diners per finançar noves inversions i compensar despeses de combustible així com per a la compra d'urani enriquit, que només l'any 1982 va suposar una inversió de 4.500 milions de pessetes que paguem tots a través del rebut de la llum.

Degut al programa nuclear els habitants de l'estat espanyol hem pagat ja 40.000 milions de pessetes per a la compra d'urani enriquit que ara (degut a l'inacabat programa nuclear) no es necessita i ENUSA (Empresa Nacional de Uranio) està intentant revendre a baix preu.

Abans, de la mateixa forma, pagàvem a les Companyies Elèctriques a través d'OFILE el 90% del cost del fuel-oil consumit per les centrals tèrmiques.

EL FRAU A TRAVES DEL REBUT

1) EXCESSIVA CONTRATACIO

Encara que hauríem de decidir nosaltres i no la companyia la potencia a contractar, de vegades la companyia imposa els vats a contractar. Existeixen unes quantitats normalitzades de vats a contractar en funció

FECOSA

Domicilio: BARCELONA, Plaza de Cataluña, 2
Número Código de Identificación Fiscal: A-2808748 - Inscripción en el Registro Municipal de Barcelona de la Hoja n.º 3622 - T.º 2, Tomo 682 del año 1981 - Vol. 177 de la Sección 2.ª de Secundaria.

FUERZAS ELECTRICAS DE CATALUÑA, S. A.
SUMINISTRO DE ELECTRICIDAD
INSCRITA EN OFICIO CON EL N.º 3

Tarifa: A2
Identificación: 03-2463588

CANON ELECTRICO (0,17 PTS KWH)
LEY 7/1981 DE 25-03 Y O.M. 28-08-81
CONSUMOS DESDE 18-05-81

ANTERIOR		ACTUAL	
		DESCGLOSE IMPORTE	
		BASES	PRECIOS
		Potencia KW	Pts./KW mes
1.ª Estera	2968	2968	3,300 159,00
2.ª Estera			
3.ª Estera			
Reactiva			
Período facturado: 02-07-81 a 28-08-81			
Cód. Ruta de lectura: 33 4312301021130			
CANON ELECTRICO			
de origen: 672 15 00 81 00			
FECOSA REUS AV GENERALISIMO 54			

TERMINO	
Potencia Pts	
1050,7	
Termino Energía Pts	
0,0	
Recargos Pts	
0,0	
Otros Conceptos	
79,3	
IMPORTE TOTAL PTS	
*****10,00	

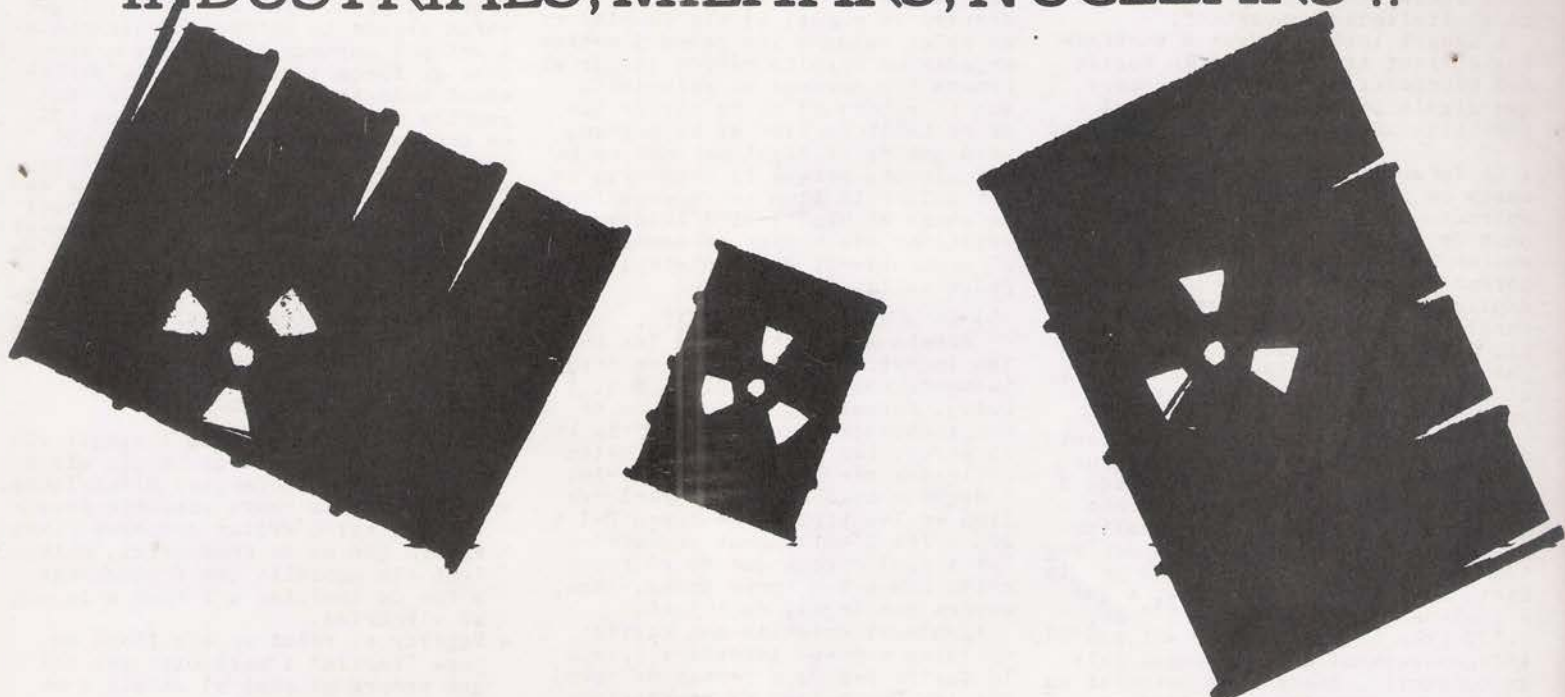
(TARRAGONA)

REUS

22-09-81

SALVEM ELS MARS!

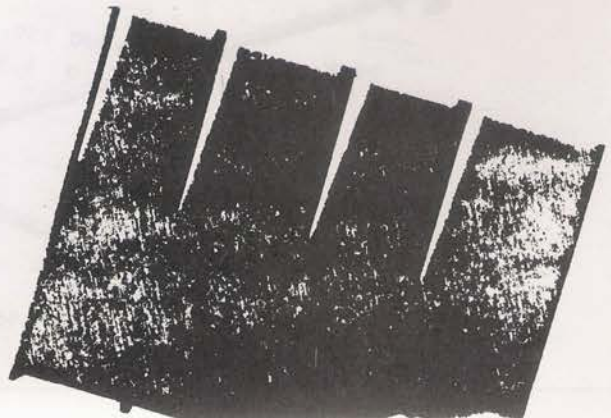
ATUREM L'ABOCAMENT DE RESIDUS INDUSTRIALS, MILITARS, NUCLEARS !!

Taula Antinuclear Ecologista

La utilització de l'energia nuclear comporta provades conseqüències negatives sobre la salut humana i el medi ambient en totes les fases del cicle nuclear i no tan sols en el cas que es produeixin accidents més o menys provables sinó també quan tot funciona normalment. Hi ha, però, una fase d'aquest cicle que, fins i tot, els mateixos defensors de l'energia nuclear han hagut de reconèixer que encara està per solucionar i que els seus efectes a mig i llarg termini són imprevisibles: es tracta de la qüestió de com desfer-se de les cada cop més grans quantitats de residus radioactius procedents del procés de fissió dels àtoms d'urani. Després de més de 25 anys des de l'entrada en funcionament del primer reactor nuclear destinat a proporcionar energia elèctrica, el problema segueix obert amb el que es demostra la ingenuïtat (si no la complicitat) d'aquells tècnics i científics que deien que la solució es trobaria al seu moment.

Gran part dels residus nuclears son simplement expulsats en forma gasosa o líquida durant el funcionament quotidià d'un reactor: això és considerat oficialment com acceptable sempre que el nivell de radioactivitat de la zona afectada no superi determinats límits per sota dels quals es diu que el seu efecte és despreciable. La veritat és que les indústries, i els governs que les emparen, es preocupen bé que no hi hagi cap control efectiu sobre els nivells de radioactivitat ambientals i que està demostrat per diversos estudis la correlació existent entre el nivell de radioactivitat i el percentatge en què determinades malalties (tals com leucèmies, càncers, malformacions genètiques...) afecten a una població, evidència que treu qualsevol base científica a l'establiment de dosis innòcues i dosis no innòcues.

ELS RESIDUS RADIOACTIUS: UN PROBLEMA SENSE SOLUCIÓ

Quan es parla del problema dels residus radioactius es fa referència, però, a aquells productes dels que és impossible de desembrassar-se de forma tan «discreta». Els principals són els que apareixen com a subproductes del procés de fissió del combustible, però també són importants els procedents dels centres d'investigació nuclear o d'hospitals i els materials de tota mena que queden contaminats una central nuclear (estris, robes, guants,...). A això s'hi ha d'afegir els mateixos reactors nuclears que després d'un determinat període d'utilització (en terme mig d'uns 20 anys) han concentrat la radioactivitat i es converteixen en uns gegantins residus nuclears.

Entre els residus d'alta radioactivitat, el més perillós és, sens dubte, el plutoni que té un període (és a dir, el temps que triga en perdre la meitat de la seva radioactivitat) de 24.000 anys; per aquest material ja s'ha trobat una «solució» que és la de dedicar-lo a l'obtenció de bombes atòmiques amb el que es satisfan les aspiracions dels diferents estats que no volen quedar-se enrera en la suïcida cursa d'armaments (aquest fet demostra clarament la relació entre els «àtoms per a la pau» i els «àtoms per a la guerra»); una altra «solució» és la de la seva utilització com a combustible pels anomenats reactors ràpids o supergeneradors que representen una forma d'energia atòmica alternativa a la dels reactors clàssics de fissió d'urani i que comporten una tecnologia encara molt més perillosa (un supergenerador podria, en cas d'accident màxim, esclatar com una bomba atòmica) i que a llocs com els EE.UU. han estat prohibits, mentre que l'Estat francès (tan governat per la «dreta» com per la socialdemocràcia) segueix endavant en la construcció del «Super Fenix» de 1.200 Mw de potència a Malville.

La resta de deixalles són folrades de formigó i tancades en bidons d'acer inoxidable reforçat. Actualment, la majoria són emmagatzemats prop de les centrals a l'espera d'un destí definitiu (?). Els altres residus són o bé enterrats en mines o soterranis naturals o llençats al fons del mar: es van creant, així, els cementiris nuclears.

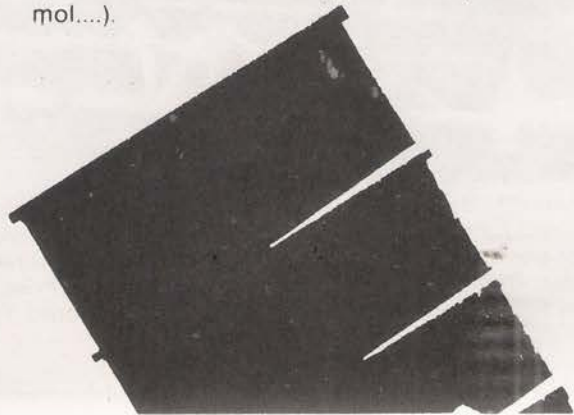
Cap de les dues alternatives ofereix cap mena de garanties per causa que el bombardeig continu de neutrons i la calor debiliten i poden trencar les parets dels contenidors en poc temps, al que s'hauria d'afegir el perill que un cementiri nuclear estigués afectat per qualsevol mena d'accident natural (terratrèmol...).

El cas és encara més greu quan el mètode utilitzat és l'abocament a les fosses marines ja que el control és encara més difícil i les elevades pressions de les profunditats del mar i la capacitat corrosiva de l'aigua acceleren el procés de deteriorització dels contenidors com han demostrat diversos observadors com l'oceanògraf Cousteau que ja a l'any 70 va denunciar que tres quartes parts dels bidons d'un cementiri radioactiu a l'Atlàntic estaven oberts, o R.S. Dyer que treballa per a una agència de protecció del medi ambient nord-americana va constatar també l'existència de fuites.

A la fossa atlàntica, situada a 700 kms. de les costes de Galícia, s'estima que han estat abocades al voltant de 80.000 tones de residus que, oficialment, es diu que són de baixa activitat radioactiva (són els únics tipus de residus pels que hi ha permís internacional d'abocar-los al mar). Els països que han portat a terme el llençament de residus nuclears al mar durant els últims anys són Gran Bretanya, Bèlgica, Holanda, Suïssa i Luxemburg, mentre que Japó ha anunciat que pretén llençar els seus al Pacífic, el que ha fet aixecar protestes dels països riberencs. Són molt recents les mobilitzacions que aquest estiu han tingut lloc a Galícia contra els últims abocaments davant de les seves costes: a aquestes mobilitzacions van afegir-se, fins i tot, els representants del PSOE que, un cop al poder, han considerat una gran victòria (de caràcter moral, per suposat) la recent resolució d'una convenció internacional que recomana, fins que no hi hagin més estudis, paralitzar l'abocament de residus radioactius al mar, però deixant clar que la resolució no és vinculant pels països que no la comparteixin (!). Com que òbviament els països que llencen els residus estan d'acord en llençar-los (tant d'acord que estan disposats a reprimir qualsevol intent de dificultar-ho), els abocaments continuaran com abans a menys que l'opinió pública internacional ho impedeixi.

Gran part dels residus de les centrals en funcionament a l'Estat espanyol són enviats a la planta de reprocessament de La Hague (Normandia) però també tenim ací un cementiri atòmic que és l'anomenada mina Beta a Hornachuelos (Còrdova) que va començar a funcionar l'any 1961 sense autorització dels municipis afectats, sense que fos informada l'opinió pública i sense estudiar la incidència dels residus a la zona. L'any 1971 ja hi havia emmagatzemats 1.360 bidons de material combustible. Un setmanari ja desaparegut va publicar el març de 1978 un treball sobre la mina Beta, en el que, apart d'una sèrie d'acusacions i suposicions mai desmentides oficialment, reproduïa la fotografia d'un nen de dos anys, Ramon Cabeza, nascut sense braços ni llavi inferior i amb una fisura al vel del paladar. Els pares vivien aigües avall de la presa del riu Benbezar, on van a parar els afluents de la mina.

Taula Antinuclear i Ecologista

Alternativas de unos encuentros

ENCUENTROS LIBERTARIOS
INTERNACIONALES
BARCELONA '83

23 y 5 de Junio

Carlos LORENZO

Varias delegaciones extranjeras (Francia, Portugal, Suecia, Argentina, Holanda, etc.) y de más de cuarenta grupos del territorio español (antimilitaristas, ecologistas, feministas, Ateneos, radios y revistas, colectivos autogestionarios de edición, educación gráfica, salud, investigación, etc.) se reunieron durante tres días en Barcelona. Debatieron en base a un temario que abarcaba desde un análisis de la situación actual a todos los niveles, pasando por el origen y desarrollo presente de los movimientos alternativos y marginales, hasta propuestas de concretas de coordinación y de acción común.

En lo esencial, todas las ponencias presentadas eran coincidentes y complementarias. Se cubrieron todos los objetivos de los Encuentros: adoptar un enmarque teórico común, dotarse de una base organizativa (se designó una secretaría de coordinación) y una publicación periódica como órgano de expresión y, finalmente, programar unas Jornadas de Estudios para una Alternativa Libertaria, para el año próximo en Madrid. No hubo que votar ni una sola vez ni para los acuerdos ni para las designaciones. La discusión serena y respetuosa dirimió las diferencias de opinión.

Esto, tan alentador y tan poco habitual, sucedió realmente en Barcelona, los primeros días de junio, en los Encuentros Libertarios Internacionales. Sin abundar en las actividades públicas (debates en el local de la AISS, por las tardes; y proyecciones de películas por las noches), con gran asistencia y resonancia.

En las reuniones matutinas de trabajo, muchos de los presentes, además de formar parte de los grupos asistentes, son, como asalariados, militantes de CNT. La casi totalidad se define por una clara ideología libertaria. Una de las ponencias aprobadas unáni-

memente sitúa, al movimiento gestado a partir de estos Encuentros, dentro de los marcos del Movimiento Libertario, junto a las organizaciones anarquistas y anarcosindicalistas; pero con una esencial e irrenunciable autonomía. Ofreciendo una oportunidad de integración (a quien no puede, por no ser asalariado, o simplemente no desea estar en CNT) en un área distinta, pero complementaria de la acción sindical.

El movimiento marginal alternativo es un fenómeno social de rápido desarrollo actual en todo el mundo. Su origen puede situarse en las paradojas de un sistema social que instruye a las nuevas generaciones para un consumo alienante; pero, como resultado del desarrollo tecnológico subordinado al poder y los dividendos, no puede incorporarlas a la producción y, por consiguiente, a la única fuente de recursos económicos admitida.

El pasotismo no es solución para los más inquietos, que tratan de ensayar formas alternativas de relación que renueven los criterios de producción, la valoración del trabajo, la orientación del progreso, etc. Consolidando, a la vez, una protesta activa contra el militarismo, la degradación del medio ambiente, la sumisión de la mujer, etc. Causas y consecuencias de los desvarios del poder.

La gravitación social de este movimiento alternativo es evidenciada por los políticos profesionales, que ponen envoltorios verdes a sus viejas y corruptas mercancías electorales. A pesar de ellos,

el contenido antidogmático, autogestionario y antiautoritario de estas experiencias alternativas, las entronca con la tradición del pensamiento y las prácticas libertarias.

Si bien en muchos países europeos las experiencias alternativas se debaten en la contradicción que les plantea la formación de «partidos verdes», inspirados y aprovechados por políticos de izquierda sin clientela, en España contamos con el prestigio y poder de convocatoria que entre la juventud tiene la propuesta social libertaria.

En los medios «alternativos», los anarquistas somos aceptados de hecho y por derecho que nadie niega. Allí, nuestra formación es útil y requerida. Si no la aportamos, nuestra será la responsabilidad si es buscada en otro lado. Sólo la miopía ideológica y el sectarismo son rechazados, como se puso en evidencia en los Encuentros.

Sin forzar adaptaciones espurias, por la simple identificación de rechazos, objetivos y métodos, el concepto «libertario» deja de ser un adjetivo para sustantivar un movimiento social que remozca principios siempre vigentes.

La coordinación de los grupos participantes en los Encuentros Libertarios Internacionales, y de los que quieran sumarse, quedó a cargo del Colectivo Libertario de Salud (Avda. del Parque, 1, El Bercial, Getafe, Madrid. Tel.: 467.86.47). Allí podéis dirigirlos para más información.

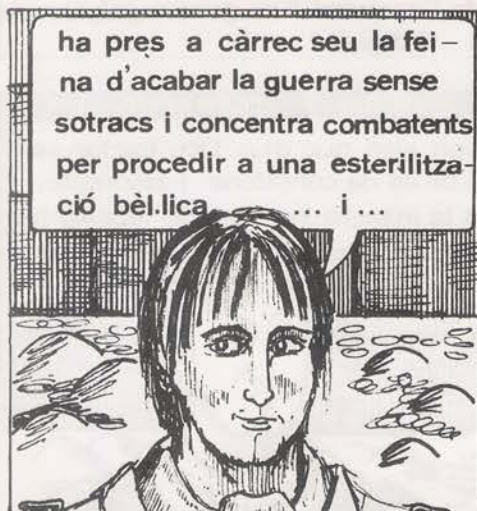

Barcelona - Un momento de la charla-debate sobre Movimientos Alternativos, celebrada en los locales de la AISS, de esta ciudad dentro del ciclo de actos programados por estos encuentros, donde han participado: Abraham Guillem, historiador; Grupo Antimilitarista de Bilbao; Gel; José Pons, pedagogo; Itaca y el colectivo Pubilla Casas. (3-6-83). Foto Colectivo Tinta Negra.

El batalló perdut (vé dels números 6 i 7)

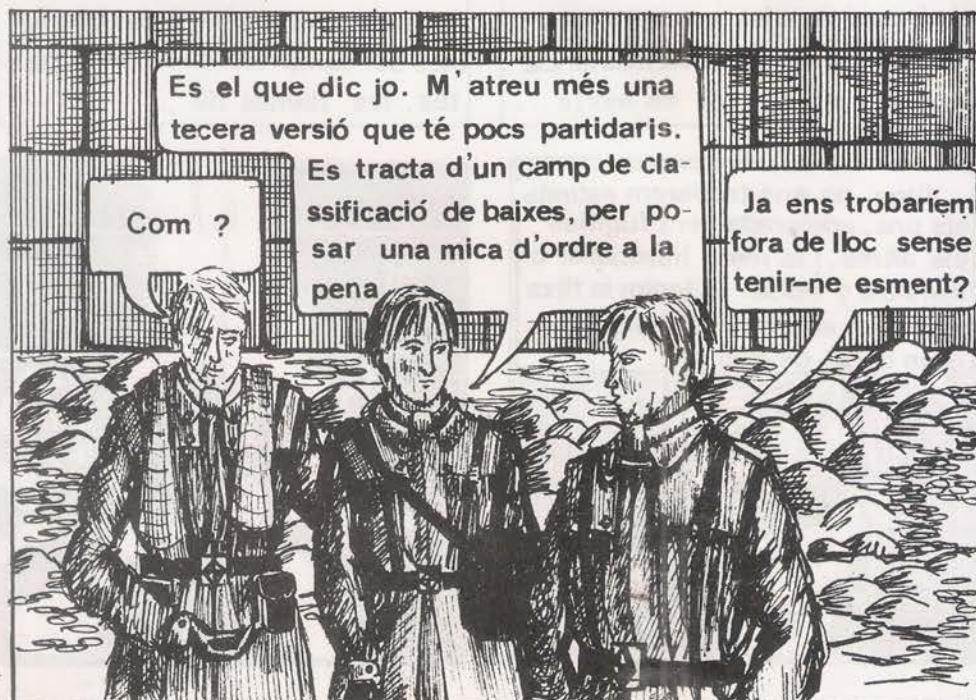
VA ACOSTAR-SE'NS UN XICOT QUE, PER LA SEVA EXTREMADA JOVENTUT, DEVIA PERTANYER A LES DARRERES LLEVES...CAMINAVA AMB LES MANS A LES BUTXAQUES, ARRUPIT PEL FRED, I LA SEVA EXPRESSIÓ VARIAVA, PASSANT DEL TO MOFETA A LA MELÀNGIA.

VAIG PREGUNTAR-LI :

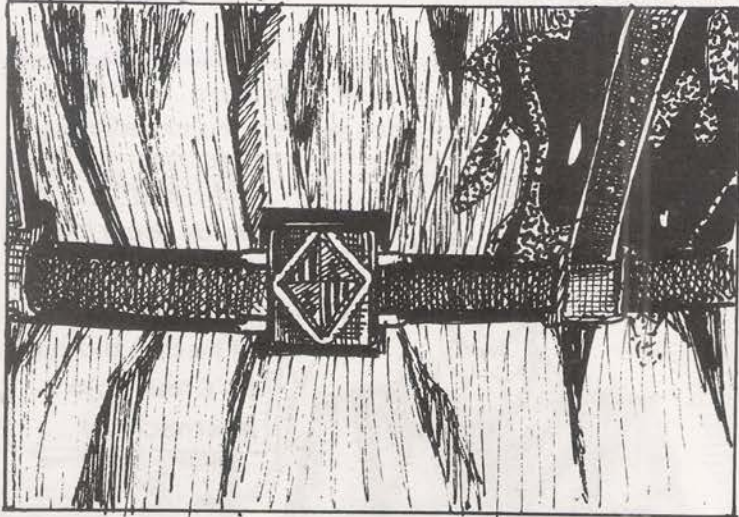
No ens van semblar unes explicacions lògiques. El xicot prosseguí :

Fins a un cert punt —respongué el jove soldat— Aquesta conversa és una manera ...

...d'adonar-se'n. I ja que no ens hem mogut del terreny de les suposicions, val la pena de considerar-les bé. D'aquí en sortiríem per a integrar tres columnes principals : morts, desapareguts i fugitius. Després d'una batalla tot és tan confús que un principi d'endrega mereixeria una aprovació general. I posant-se sobtadament seriós declarà que no el sorprendria ...

...GENS QUE L'ENROLESSIN A LA COLUMNA MÉS OMINOSA DE LES TRES. VA APARTAR-SE UN SARRÓ QUE DUA PENGIM-PENJAM I ENS MOSTRÀ EN EL COSTAT DRET DE LA GUERRERA UNA TACA D'UN VERMELL FOSC; QUAN RESPIRAVA A FONS, LA TACA S'HUMITEJAVA REFLECTINT PUNTS DE CLAROR. DESPRÉS, LA ROBA ABSORBIA LA SANG NOVAMENT I TORNAVA A REGNAR LA TRISTESA MAT DE L'UNIFORME.

L'espectacle ens va estremir... I ens entrà una gran aprensió, com quan es parla de malalties i tothom creu sentir-ne els símptomes. Jo tenia un dolor suau, persistent, en algun lloc difús de l'esquena i no gosava palpar-me-la. Vaig veure com l'Almós es portava la mà dreta al bescoll i es mirava el palmell... I digué:

« Els fets s'han d'ajustar a les coses que sabem i no a les que ignorem, oblidant que aquesta darrera actitud ens obriria un món molt més ample. Per què no pot haver-hi una vall com aquesta i d'altres, on els morts...

La tarde queia aleshores. Els homes del camp van encendre foguetes, les flames de...

...i els vivents tinguin ocasió d'exposar les seves diferències tot caminant? ... Qui et diu a tu que demà passat, tal com vols i en virtut de la classificació que ens...

...Iliga, no ens trobarem estirats els uns, adeleradament fugitius els altres, i la resta introbable o invisible? Potser ja tenim la fitxa plena, en espera d'una signatura o un canvi de calaix...

enquesta: la lletra **A** a debat

Conseqüents amb el nostre desig d'apropar la revista a la gent que la llegeix i saber que en penseu de la revista, us fem arribar aquesta enquesta per tal que l'ompliu i ens la feu arribar al c/Montserrat 8, entresòl 1ª. Anim que no costa gaire i de pas contribuïreu al desenvolupament de la revista i el seu millorament,

Salut i bona Llettra A !

Edat..... Sexe..... Localitat de residència.....

Idioma/es en que sols llegir o escriure.....

Estudis realitzats..... Treball que realitzes.....

Milites o has militat a.....o simpatitzes amb.....

Llegeixes assiduament diaris o revistes?..... Quins?.....

Llegeixes la Llettra A des del número.....

Has conegut La Llettra A: - perquè me la va fer conèixer un amic/ga.....

- en veure-la a la venda.....

Valoració de la revista. Com valors:

- presentació i disseny de la revista.....

- portada i contraportada.....

- articles.....

- còmics.....

- dibuixos i fotografies.....

Ordena de 1'1 al 6:

- informacions de denúncia.....

- treballs d'estudi i anàlisi.....

- idees, propostes, projectes sobre qüestions organitzatives, tàctiques
o estratègiques.....

- informacions del moviment.....

- informacions locals i comarcals.....

- teorització ideològica i d'alternatives.....

Valora globalment la qualitat del contingut de la revista.....

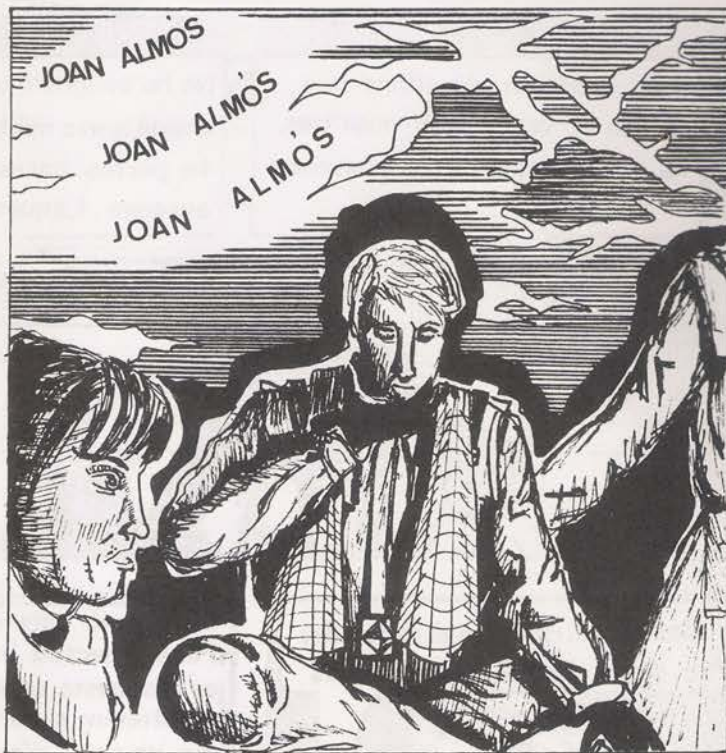
Que hi sobra, que hi falta, que hi canviaries.....

Altres consideracions que vulguis afegir:

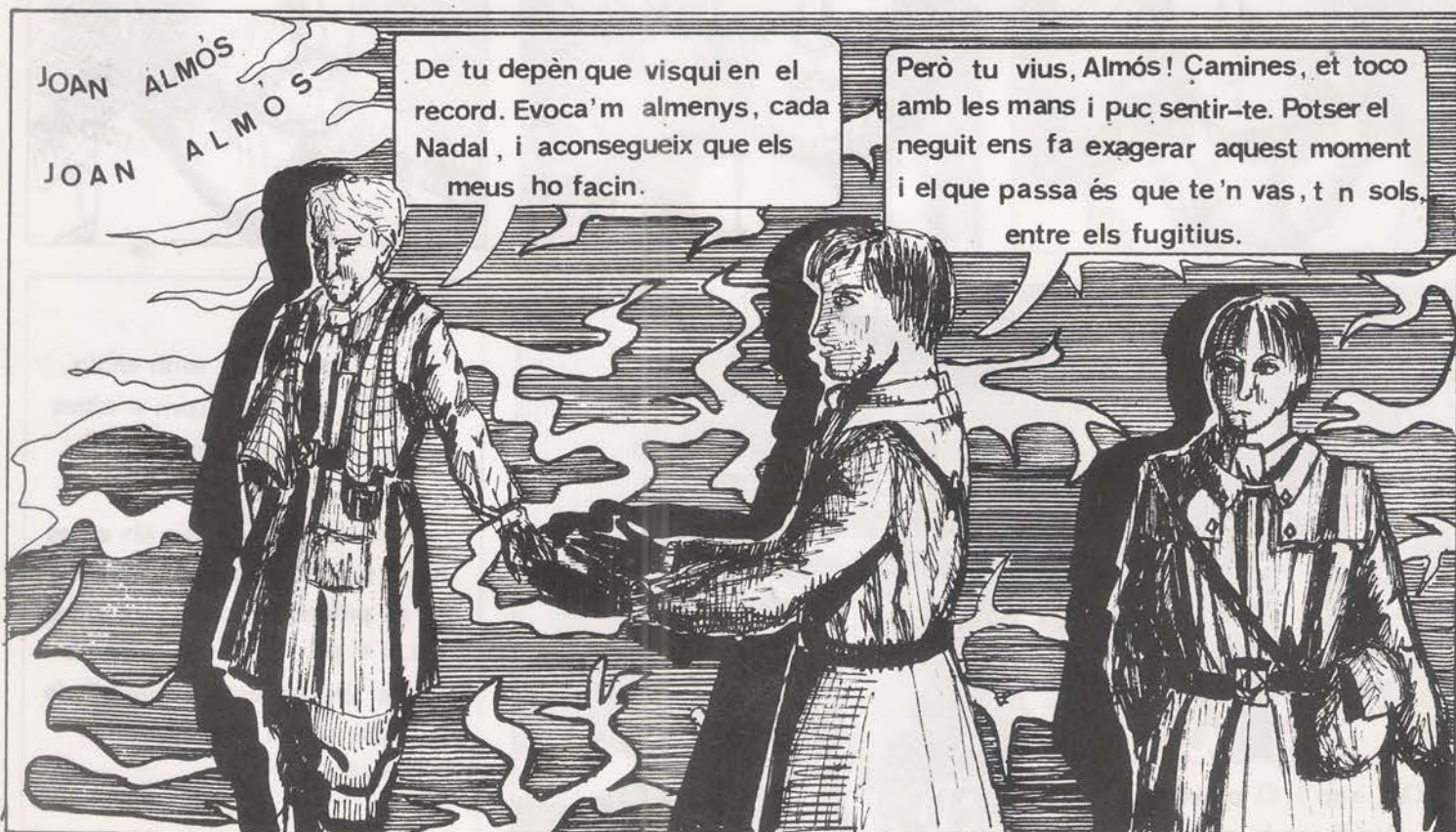
DE LES QUALS VAN ALLARGAR ANGOIXOSAMENT LES NOSTRES OMBRES, LA LLENYA CREPITAVA I LA SEVA OLOR ENFILAVA RECORDS, COM PEDRES D'UN COLLAR QUE ENS AJUPIA AMB EL SEU PES. DE LA TERRA HUMIDA VA ALÇAR-SE, UN VAPOR QUE COBRIA ELS PEUS I LES FIGURES SEMBLAVEN FLOTAR QUAN CAMINAVEN, O ES VEIEN ESTRANYAMENT MUTILADES QUAN S'ASSEIEN.

Parlant amb les dents closes, l'Almós tornà a la seva obsessió i el soldat adolescent que ens acompanyava, va posar-se a explicar que els altaveus del camp cridaven llistes de noms. Els afectats es reunien en grups i sortien, no se'ls veia més.

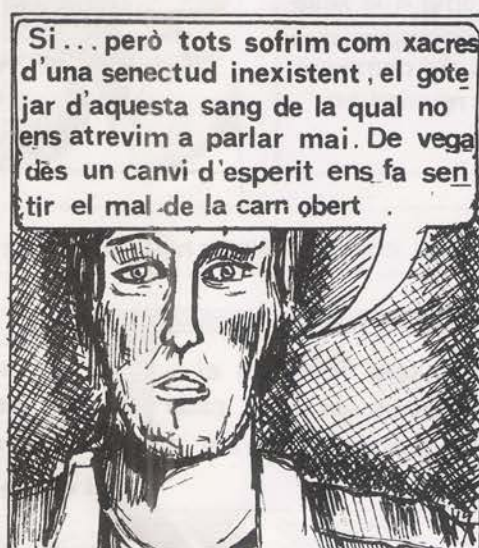

L'atzar volgué que a la primera relació que ens tocà sentir hi figurés l'Almós. La veu ressonà per la vall...

I mentre es perdia en la boirada, barrejant-se amb altres ombres, el meu amic em contestà :

„No això no. Encara temo més aquesta mort petita ” ...

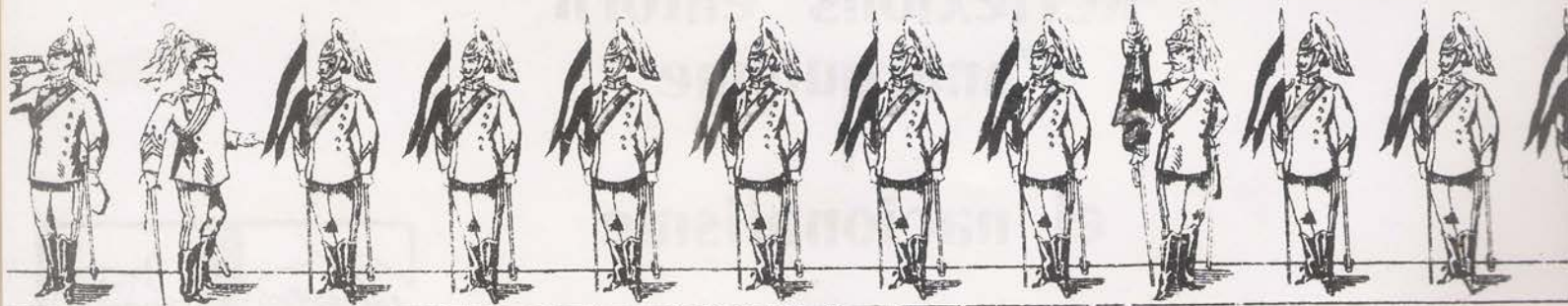

Un d'ells, amb enuig, proposà que parléssim d'altres coses. Però llavors no hi havia cap tema.

Procurant que els altres no se n'adonessin, cada un d'ells es va prémer els costats, o el ventre, o el pit... D'una manera sorda els molestava aquell dolor que volien bandejar de la conversa.

FI

«DOSSIER»: EL NACIONALISME

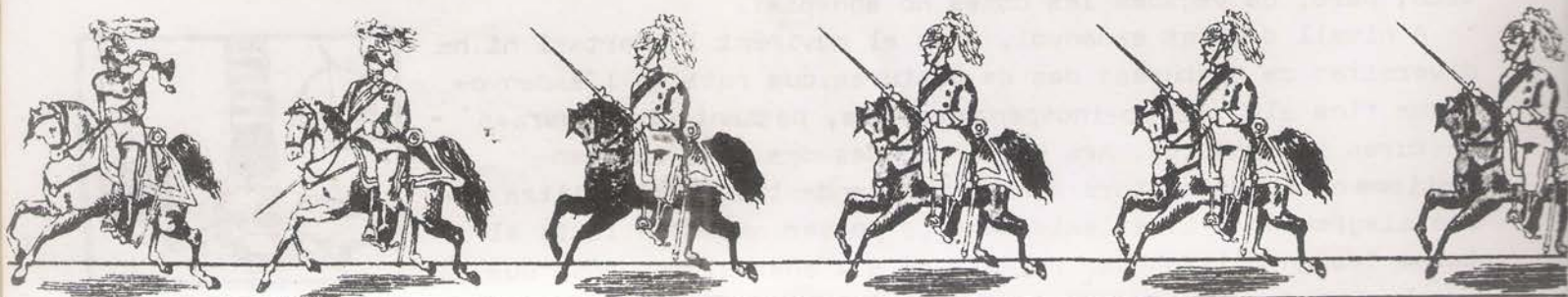
"No vull seguir éssent una bandera, encara que sigui la negra..."
Leo Ferré

Heus aquí un petit e incompleert dossier sobre nacionalisme i anarquisme, susceptible de ser ampliat amb nous articles en els propers números de la Lletre A. El nacionalisme és un tema sobre el qual els llibertaris ens hem de definir i donar a conèixer les nostres postures. Integren aquest dossier un article d'un membre de la CNT de Reus, els acords sobre nacionalisme sortits del VI congrés de la CNT celebrat el gener passat, un article del filòsof i escriptor llibertari Fernando Savater i un pamflet d'uns grups anarquistes (aquests 3 darrers en castellà per tractar-se de reproduccions d'originals en castellà).

Als anarquistes no ens fa por parlar de nacionalisme i analitzar la realitat social actual. Ara bé, al menys als que fem la Lletre A, el que voldríem és que no existissin les actuals escissions i fronteres entre persones, cultures, nacions i llengües.

Salut !

Reflexions entorn l'anarquisme i el nacionalisme

El nacionalisme és un tema controvertit i que desperta vives polèmiques i enceses passions. Per altre cantó, l'exaltació nacionalista ha tingut negatives conseqüències al llarg de la història. El cert és que hi ha moltes classes de nacionalisme: així, es reclamen nacionalistes gent de dreta i d'esquerra passant per totes les possibles varietats que hi ha entre l'extrema dreta i l'extrema esquerra, tot i depenent també de quin és la nació que es defensa.

El que també és cert és que molta de la gent que diu defensar una nació i es proclama nacionalista és la que contribueix a la seva destrucció. És el nacionalisme de façana, que és el que més abunda i del que a Catalunya en tenim bones mostres: Pujol i cia (els de la Conveniència), l'esquerra parlamentària i reformista (PSC, PSUC,...) i que amb la seva defensa d'un model de societat capitalista, militaritzada, nuclearitzada, opressora,... estan destruint la nostra terra.

El nacionalisme és un tema polèmic també dins el moviment llibertari i del qual se'n ha parlat i discutit poc, però que porta de vegades a fortes discrepàncies. La realitat és que en front les lluites d'alliberament nacional els llibertaris han mantingut postures variades.

El tema clau és que s'enten per la paraula "nació". Al llarg de la història les paraules "nació" i "estat" han sigut pràcticament sinònims, significant a la pràctica la mateixa cosa. Per aquest motiu, i com que els anarquistes estem per la destrucció de l'Estat, i no volem construir nous estats, molts anarquistes rebutgen la utilització de la paraula "nació". En canvi, d'altres, defensen la paraula "nació" tot i desmarcant-la de la paraula "estat" i dient que encara que sempre han estat associades no volen dir el mateix, i entenen per nació un poble amb una llengua i una cultura determinades. Així, als PP.CC., Euskadi, Galizia,... hi ha grups de nacionalistes llibertaris o d'anarco-independentistes, que defensen la independència d'aquestes nacions però sense que això signifiqui construir nous estats.

En realitat, defensar els Països Catalans, Euskadi, etc, des d'un punt de vista llibertari, hauria de ser el mateix tant si es defensa la concepció de nació o no, perquè el que es rebutja dins d'ambdues postures és l'estat, sigui quin sigui. A la pràctica, però, de vegades les coses no són així.

A nivell d'Estat espanyol, dins el moviment llibertari hi ha diversitat de postures: des de postures que ratllen l'espanyolisme fins als anarco-independentistes, passant per diverses postures intermedies. Ara bé, a vegades des de l'independentisme o des de sectors anarco-independentistes s'utilitza massa alegrement i irreflexivament (o potser amb mala llet) el terme "espanyolista" per referir-se a l'anarquisme, cosa que és

una parida i un insult, i que encara que hi hagi anarquistes que amb un internacionalisme molt abstracte ratllen l'espanyolisme, el cert és que hi ha espanyolismes molt més perillosos i que cal combatre: el de la dreta i els feixistes i el de l'esquerra (PCE, PSOE, CC.OO., UGT, etc, etc, etc). Perque a la fi, l'anarquisme propugna l'abolició de tots els estats, la qual cosa és garantia de la llibertat i independència dels pobles, mentre que les demés ideologies el que busquen es construir estats, que a la fi destrueixen la llibertat i la independència, tant nacional com individual.

Si mirem la CNT, la principal organització llibertària de l'Estat espanyol, trobarem força coses criticables. La primera d'elles és el seu nom: Confederació Nacional del Treball. Nacional d'on? De quina nació? D'Espanya potser? Si la CNT no és nacionalista, perquè aquest nom? I el més greu és que ser la Confederació Nacional del Treball d'Espanya implica reconèixer les fronteres artificials creades pels Estats com a marc per a portar la lluita, fronteres que per exemple parteixen Euskadi i els Països Catalans entre dos estats: França i Espanya. Si la CNT és antiestatalista i està per l'abolició de les fronteres, perquè utilitza com a marc definitori i de lluita les fronteres creades i imposades pels Estats?. Un altre cosa criticable és l'ús del mot *regió* per a referir-se als pobles de l'estat espanyol i l'ús de la denominació *Comitè Regional* referint-se als comitès de la CNT de les diverses "regions", i encara que la significació que se li dona al mot *regió* no té res a veure amb la que li dona la dreta, es tracta d'un mot desprestigiats i passat de rosca. Per altra banda, és constatable dins la CNT un ús quasi bé inexistent de les llengües basca, catalana, ... tant a nivell orgànic com de publicacions i propaganda. De totes maneres, dins la CNT hi ha gent de moltes maneres, i els acords sobre nacionalisme del VI congrés són força acceptables.

No és la CNT l'enemic del poble de l'Estat espanyol, pels quals es reconeix el dret a l'autodeterminació. Són tots aquells de dreta o esquerra que tenen el poder o el volen aconseguir, per tal de fer i desfer a la seva mida, i que tant si governen a "Espanya" com a "Euskadi" o a on sigui necessiten un poble adormit i obediènt.

I els nacionalistes radicals i els independentistes més val que es preocupin de donar contingut social als seus plantejaments perquè moltes vegades, malgrat les bones paraules i els discursos teòrics, a la pràctica no es veu quasi mai reflectit aquest contingut social, i molts només aspiren a construir estats més petits que reproduiran els mateixos esquemes que l'Estat espanyol (estat, policia, exercit, autoritats, opressió, ...). El que cal és questionar-se la societat globalment i a tots els nivells. I això els anarquistes ho tenim bastant clar i ho demostrarem a la pràctica, a nivell personal i col·lectiu, i no com molts que es diuen d'esquerra però que a part de bonics discursos i documents teòrics no porten una pràctica de transformació revolucionària de la societat. Els llibertaris, a nivell de lluita per transformar la societat tenim en general uns criteris generals definits i una pràctica comuna, i seria trist que discrepàncies en la qüestió del nacionalisme portessin a divisions en el moviment llibertari. Ahí. I en quant a la CNT proposo la supressió de la paraula "regional" de les denominacions dels diferents comitès (per exemple, en lloc de Comitè Regional de Catalunya: Comitè de Catalunya, etc) i la supressió de la paraula "nacional" de forma que en lloc de Comitè Nacional d'Espanya de la CNT sigui Comitè Confederal de la CNT, punts aquests que la F.L. de Reus de la CNT va acordar en una ponència sobre funcionament orgànic presentada al VI congrés de la CNT i que no va ser aprovada.

CNT ANTE LOS NACIONALISMOS

ACLARACION PREVIA

Uno de los problemas con los que tropieza la difusión de nuestros postulados, sobre todo en zonas de fuerte implantación nacionalista, es la degradación de términos que han sido totalmente desvirtuados por la constante manipulación de que vienen siendo objeto.

Ya que los anarcosindicalistas hacemos un esfuerzo para interpretar los criterios nacionalistas según los mismos nacionalistas los emiten, queremos que éstos, a su vez, analicen y comprendan los nuestros sin perderse en disquisiciones semánticas: siempre deben ser comprendidos en su acepción puramente geográfica o utilicemos, por ejemplo, conceptos como "nación", "región", etc., sin connotación política alguna.

Asimismo se solicita de la Confederación que —y sobre todo para quienes de nosotros tienen que desenvolverse en ámbitos de nacionalismos radicalizados— se adopte un lenguaje a-nacional que evite toda connotación "centralista" o "españolista".

DEFINICION Y ANALISIS DEL CONCEPTO "NACION"

La nación no es una causa sino el efecto del Estado. Sea burgués o no burgués, el Estado siempre se basa en la nación, siendo la "patria" una modulación "sacro-afectiva" de aquel concepto.

El concepto "nación" o "patria" son ideas-fuerza que pueden para independizar "nación" muy opuestos, avasalladores o emancipadores: lo que para unos es gallardo patriotismo para otros es coactividad imperialista, lo que unos consideran separatismo antipatriótico otros lo tienen como la máxima afirmación de identidad nacional. La CNT es enemiga del concepto "patria", salvo cuando se le da el significado que le dio Malatesta: "Mi patria es el mundo".

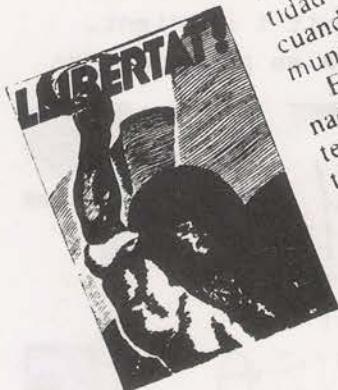
Entendemos por nacionalismo la doctrina que sostiene que toda nación puede y debe formar un Estado independiente y también la tendencia o aspiración de un pueblo a organizarse en Estado, a sentir que es una nación con todas sus características.

El hecho de que en la actualidad el nacionalismo a nivel internacional (Irlanda, Córcega, Euskadi, Cataluña, etc.) parezca estar en auge no quiere decir que sea revolucionario ni que haya sido asumido por los trabajadores.

En la llamada Revolución Industrial, en la crisis de 1914, (1ª Guerra Mundial) y en la de 1939 que trae consigo la 2ª Guerra Mundial (en estas dos ocasiones se aplasta, enfrentándolo, al Movimiento Obrero) la burguesía o pequeña burguesía utiliza a los trabajadores para defender sus intereses ante su propia crisis tanto económica como política, sirviéndose de partidos o movimientos pretendidamente revolucionarios u de corte nacionalista.

Un claro ejemplo de cómo se puede dar un significado u otro a la lucha que se desarrolla en El Salvador, Guatemala, etc. es una lucha de clases, los trabajadores luchan por la liberación y una consigna de corte "socialista", luchan por su emancipación y libertad. Los trabajadores como clase no luchan por la liberación nacional como la denominan los movimientos que los dirigen. Si los trabajadores supiesen que van a seguir siendo explotados después de la liberación nacional, no lucharían con ellos, sin embargo su lucha es orientada y utilizada como de liberación nacional, como en Nicaragua donde cuentan con el apoyo de un sector de la burguesía que seguirá explotándoles de diferentes formas.

El nacionalismo en contra de lo que dicen las tesis marxistas, significa el escamoteo o verticalización de la lucha de clases. Ahora bien, en la Europa reciente han surgido brotes de un nacionalismo heterodoxo que no carece de interés peculiar. Se trata de grupos nacionales que resisten frente a la centralización estatal y tratan de emanciparse de ella esgrimiendo planteamientos ecologistas o con fórmulas revolucionarias en lo social: vascos, bretones, irlandeses, corsos, palestinos, etc. a veces con medios sumamente violentos se enfrentan a sus respectivas capitales y por esta en cierto modo, con el fundamento mismo abstracto y unifor-

mador del estado moderno. Son minorías que se oponen quizás al sentido de la marcha de la historia moderna, pero que conservan también con su resistencia la decisión de recuperarlo o reinventarlo. En cuanto puros nacionalismos, su interés es escaso y su argumentación pobre y obcecada: en último término sueñan con establecer otro estado, con su ejército, su policía y sus jerifaltes, pero el nacionalismo sirve para buscar medios de asociación más directos que la abstracción estatal, mas autogestionados por los individuos implicados en lo político.

El interés liberador de estos heterodoxos nacionalismos antes-tales sería en resumen, que no buscaran crear estados independientes, sino más bien independizarse del estado.

Consideramos que la problemática de ETA no es algo que se circunscribe a Euskadi, sino que tiene una importancia e influencia a nivel Internacional (reuniones de Felipe González con Mitterrand).

Existe una mitificación de ETA debido al apoyo recibido por parte de todos los antifranquistas durante la dictadura. Mitificación de sectores anarquistas que lleva a ver a los compañeros en su te tras el franquismo debido a la propaganda anti ETA, e incluso dentro de las armadas similitudes con la FAI y con la propia CNT en su acción contra la represión y el Sindicato Libre.

Hacemos esta propuesta con el fin de desmitificar y poner en su sitio los movimientos populares de ETA y HB, que tan buenos resultados les han dado.

A

ETA mediatiza todos los movimientos que se dan cambiándoles el sentido y dándoles el significado que le interesa nacional se rompe con consignas tales como "con la independencia nacional se rompe con la represión y opresión del Gobierno Central".

El Movimiento Obrero como clase explotada debe ser consciente de que luchar contra las fronteras es luchar por su emancipación, debe ser consciente de que mientras haya fronteras es, o porque hay intereses distintos o porque existen dos clases sociales.

De ahí que siguen en vigor el internacionalismo y la necesidad de la Revolución Internacional Social, totalmente opuesta a los intereses de una nación, y totalmente ligada a los intereses de una clase.

NACIONALISMO Y CULTURA

La cultura de un pueblo es tanto más elevada cuanto más llega en él a expresarse el espíritu de humanidad. No hay pueblos primitivos ni civilizados pues no existen pueblos o tribus que no dispongan de cultura alguna. Lo que hay es pueblos con cultura diferente.

Si la cultura no es otra cosa que la superación de los procesos naturales que forman el proceso vital del hombre, es, en su esencia interna, en todas partes la misma a pesar del número siempre creciente y de la diversidad infinita de sus formas especiales de expresión. No hay culturas cerradas que entrañen las leyes de su propio origen.

Lo común que sirve de base a toda cultura es infinitamente mas grande que la diversidad de sus formas exteriores.

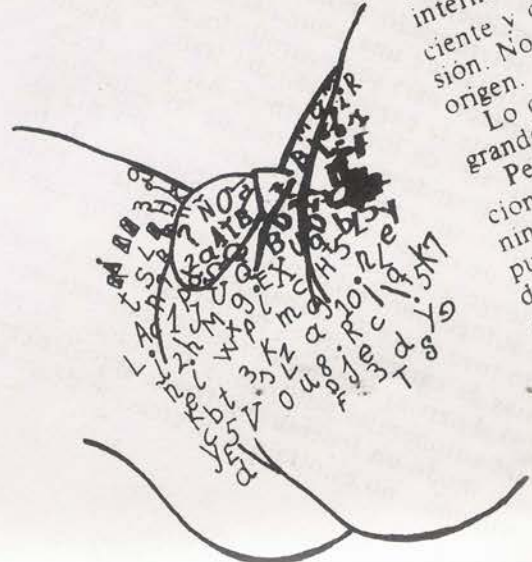
Pero estas formas exteriores son realidades inherentes a la condición humana y el anarcosindicalismo no puede desentenderse de ninguna de las peculiaridades que configuran las inclinaciones populares de una colectividad, y en este sentido la CNT debe considerarse como su propia lucha la defensa y recuperación de estas peculiaridades como patrimonio social y cultural de una colectividad.

Sin embargo, la CNT debe denunciar toda manipulación política de este patrimonio.

Patrimonio que pertenece a la sociedad civil, y el nacionalismo es una creación del poder político separado de la sociedad civil.

Nacionalismo y cultura son, pues, dos vertientes que se rechazan: la reconducción del nacionalismo a través de la cultura es otra de las flagrantes mistificaciones de la realidad de los pueblos.

A

La llamada cultura que nos llega hasta hoy, de la mano del nacionalismo, para justificar las reconocidas diferenciaciones entre los pueblos, no es la cultura real de éstos sino la que el Poder Político ha adulterado antes de permitir su vehiculación oficialmente homologada.

Sabemos perfectamente que la promoción nacionalista de la cultura no tiene por objeto la recuperación de sus peculiaridades originarias, sino el de esgrimir la como medio conducente a establecer la supremacía del poder político sobre la sociedad. Esta adulación política de la cultura constituye una de las bases del pensamiento político del nacionalismo.

Reconocemos y defendemos la cultura peculiar y específica de los pueblos, pero nos negamos, en cambio, a que ella sea no sólo utilizada por el poder, sino manipulada y adulterada para servir a los intereses contrarios a la sociedad.

Sin embargo, no podemos perder de vista uno de los orígenes fundamentales del nacionalismo cultural, esto es, el centralismo. El fundador de otra cultura "nacional" tan falsa como la anterior, generador de otra cultura "nacional" tan falsa como la anterior, En definitiva, en el aspecto cultural, nos encontramos de nuevo con que los estados-nación manipulan y utilizan las expresiones culturales de los pueblos de forma selectiva (restringida) bajo la sempiterna forma del "dominio"; resultado de esto es la degradación que sólo puede ser superada centrando la cultura en un marco de libertad.

IDIOMA

El espacio del Idioma sufre la misma manipulación. La CNT, como en el caso de la cultura, debe defender el derecho de los pueblos a ejercer el uso de su idioma, pero este derecho, ligado a una utilización política, tiene por objeto la consolidación del poder.

En otro sentido, entendemos que se debe tomar algún compromiso hacia las lenguas de estas culturas oprimidas, promoviendo la unificación siempre que no vaya en detrimento del bilingüismo. Se deberá huir de presentar el hecho lingüístico como una imposición, donde los papeles del centralismo se reproduzcan. Se conocerá así mismo el derecho de toda la población escolar al aprendizaje de una u otra lengua, independientemente de la decisión de padres, maestros, etc. Las mismas normas se aplicarán respecto del conjunto de la población laboral.

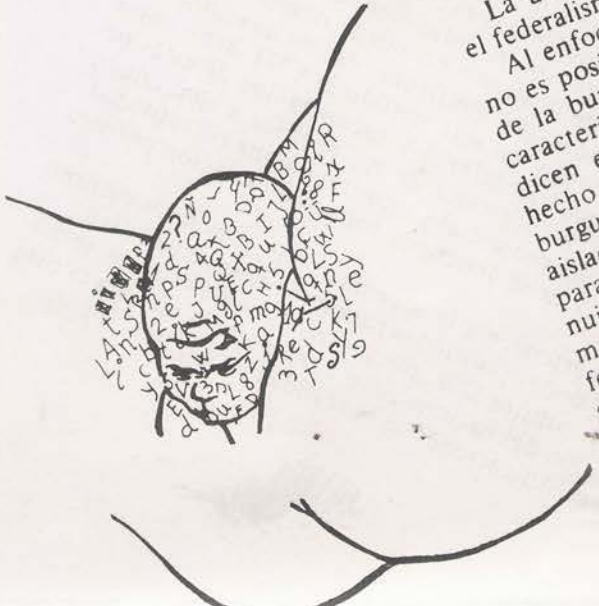
Hay quienes recuerdan, por último, la conveniencia de la difusión de la enseñanza del esperanto.

AUTONOMIA Y FEDERALISMO

La articulación orgánica de la dinámica autogestora constituye el federalismo. La articulación orgánica de la dinámica autogestora constituye el federalismo.

Al enfocar el federalismo como organización de la clase obrera, no es posible ignorar la utilización de que ha sido objeto por parte de la burguesía. En efecto todos sabemos que diversas naciones, caracterizadas por su total adscripción al capitalismo imperialista, dicen estar constituidas federalmente. Analizando de cerca este hecho observamos que en determinado momento histórico, las burguesías nacionales que surgían de una acumulación capitalista aislada u heterogénea, requirieron para su desarrollo local, es decir, para incrementar racionalmente la explotación del trabajo, disminuir las interferencias centrales de los gobiernos. Así pues, reclamaron la autonomía, proclamándose partidarios de las soluciones federalistas. Su federalismo, sin embargo, era sólo mecanicista según el sentido operativo de organizar mejor la explotación de los trabajadores, y desde luego a muchas leguas de distancia de todas las connotaciones de autogestión, solidaridad y autonomía que de siempre el federalismo tuvo entre los trabajadores.

Nuestras burguesías de características periféricas muy acusadas (en Cataluña y Euskal-herria) han jugado históricamente muy a fondo la carta de las autonomías políticas, y por tanto, ha propiciado de uno u otro modo un federalismo frente al poder central. meta, no lo olvidemos, no es otra que la creación de un nuevo

estado asimismo centralista y explotador, en su contexto nacional. Es evidente, pues, que estas burguesías van a jugar las bazas de un federalismo nacionalista según la doble operatividad de afirmación frente al poder central y de señuelo interclasista hacia los trabajadores.

La actual situación española de articular las formas de poder en el contexto de las "autonomías" es una actualización de los métodos arriba denunciados que deben ser combatidos por la Confederación y la autogestión tiene la CNT.

La base del federalismo es la autonomía (del grupo, de la asociación ciudadana, del municipio libre, del sindicato, etc.). Por el cual cada conjunto tiene completa independencia en su desarrollo y proyección externa. Si a la autonomía unimos, como consecuencia de la inmediatez en el federalismo, la solidaridad desembocamos de

Por tanto reclamamos el derecho a la autodeterminación de los pueblos, autodeterminación que representa la otra cara de la autogestión.

Así mismo, ante la falacia del "Estado de la Autonomías" reclamamos el derecho a organizar la administración territorial en base a los municipios libres.

En consecuencia creemos que paralelamente al rechazo de las nuevas reconducciones del nacionalismo, la CNT debe obrar, conjuntamente con las distintas corrientes del Movimiento Libertario, de forma a promover el surgimiento de los "municipios libres", paralelos a los integrados a la administración del estado y frente a ellos.

La estructura del "Municipio Libre" acogería en su seno cuantas organizaciones, entidades, colectivos, asociación y grupos se conformen a una actuación independiente de los partidos políticos y las estructuras del estado.

El "Municipio Libre" contemplaría un enfoque global de la actuación social y cultural en base a la libertad individual encaminada a establecer unas relaciones sociales de igualdad.

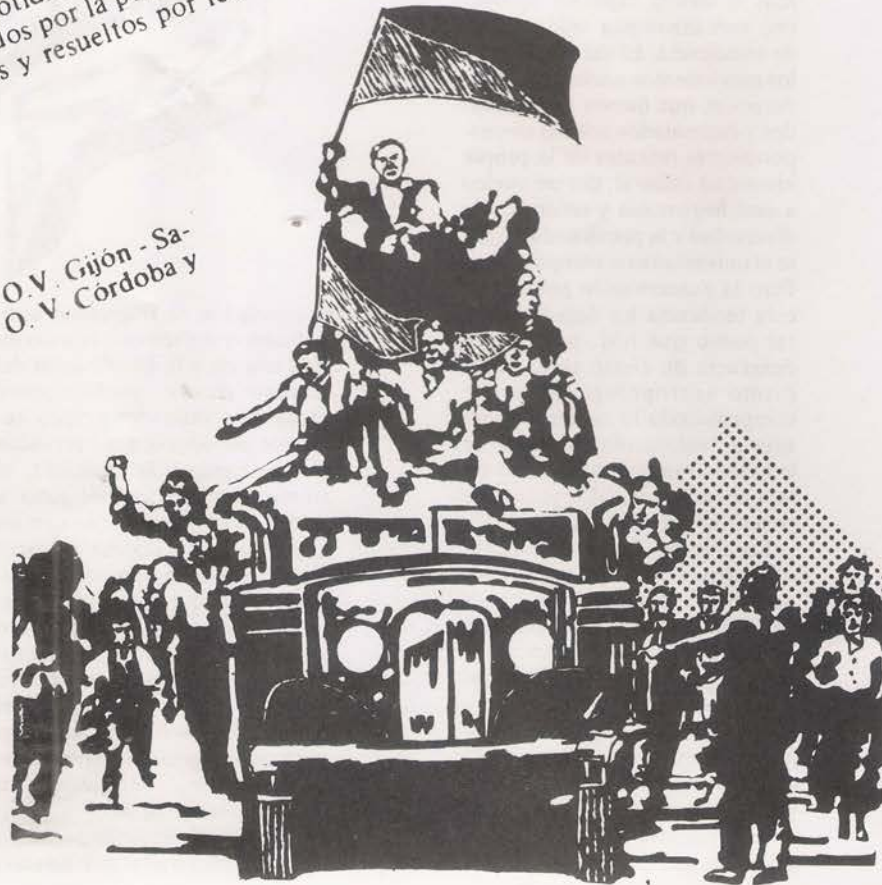
Los "Municipios Libres" creados bajo estas premisas establecerían las respectivas actividades, como paso precedente a una posterior "Federación de Municipios Libres".

La concreción cotidiana de estos postulados ante los diferentes problemas suscitados por la política nacionalista y de estado, deberán ser estudiados y resueltos por los diferentes Plenos de las Regionales.

Por la ponencia:
S. Banca Barcelona - O.V. Bilbao - O.V. Málaga - O.V. Gijón - S. Banca Madrid - O.V. Oviedo - O.V. Córdoba y
Artes Gráficas Barcelona.

6º congreso CNT-AIT

El derecho a lo peculiar

FERNANDO SAVATER

El tema de esta nota es la contraposición existente en la actualidad entre dos conceptos de cultura, uno que hace hincapié en los caracteres diferenciales e irreductibles de la cultura efectiva de cada pueblo y otro que concede primacía a la vocación universalista inscrita en cada cultura local. Durante el siglo pasado y buena parte de los comienzos de éste se impuso una concepción unitaria y hasta imperialista de la cultura, etnocéntricamente europea, algo así como el "occidentalismo científico y cristiano unificado", cuya validez se supuso por encima de

casi evidente circularidad (¿podría acaso definirse qué es una *comunidad humana* sin hacer referencia a la cultura que comparte?). Tampoco me parece superfluo hacer hincapié en que, según esta definición, *cultura* no es sólo algo artístico y lujoso (eso de lo que suelen ocuparse los ministerios del ramo) ni puramente popular y crítico (tal como quisieran los agitadores antiestatales), sino también algo institucional y agresivo/represivo. Es cultura el lenguaje, la religión o la ciencia, ni más ni menos que el dinero, la policía o la guerra.

Pájaros y parentelas

El intento de imponer una cultura universal, lo que llamábamos "occidentalismo científico y cristiano unificado", basado en la máxima *e pluribus, una*, tiene como consecuencia la uniformidad coactiva y el desarraigo de las peculiaridades, la monotonía de una concepción del mundo sin contraste, la unilateralidad en la

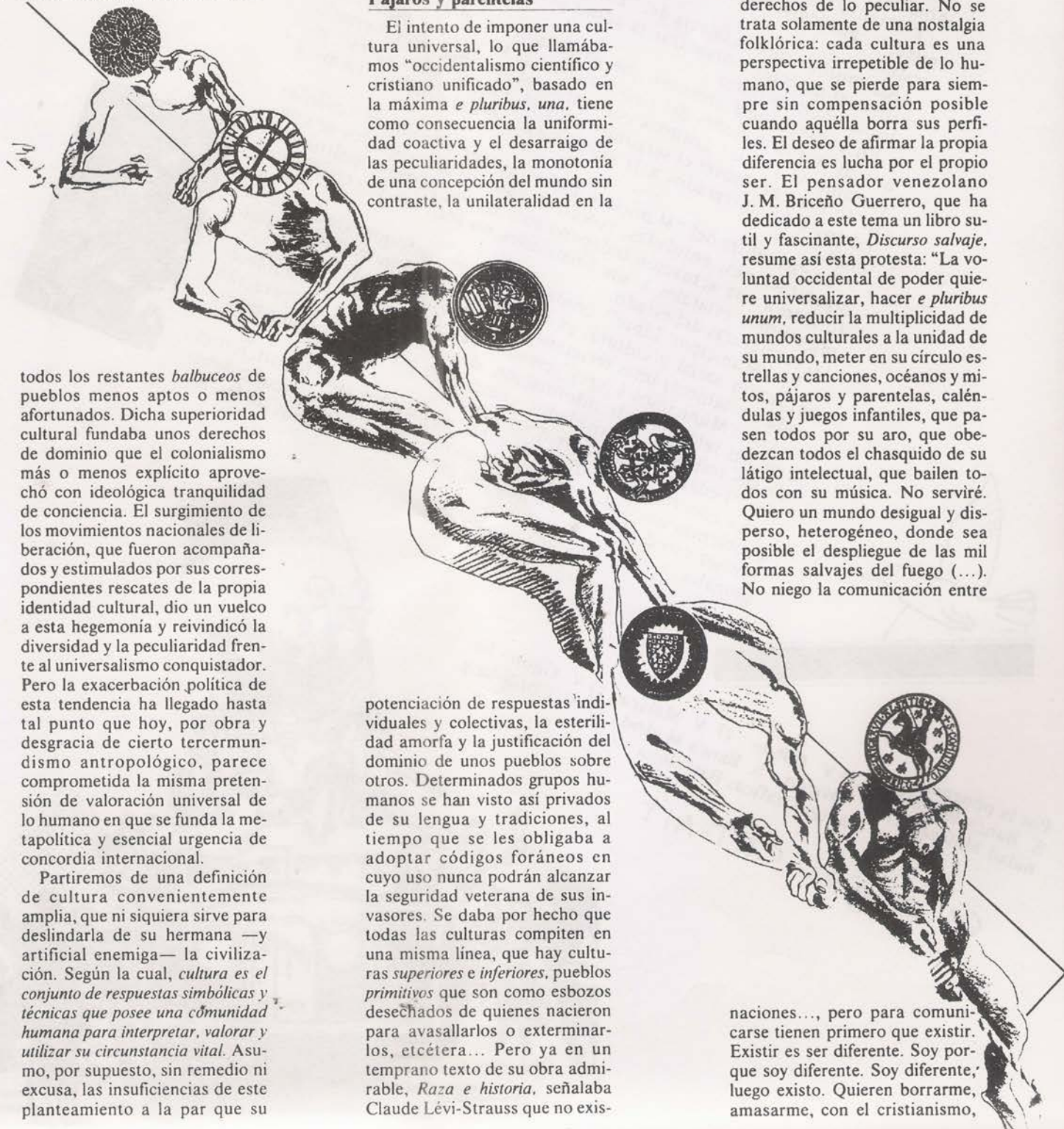
te un único patrón desde el que poder jerarquizar las culturas ni una única línea sobre la que fijar sus avances o retrasos. Algunas habrán potenciado al máximo los procesos técnicos, pero serán sumamente pobres en cuanto a la utilización de posibilidades del propio cuerpo, y las hay que, generadoras de una compleja jurisprudencia igualitaria, desconocen la fraternidad espontánea de ciertos grupos o la esbilidad hierática de otros. La modernidad anticolonial y antiimperialista reivindica —lo hemos oído hasta el hartazgo— la diversidad, el enraizamiento de lo distinto, los derechos de lo peculiar. No se trata solamente de una nostalgia folklórica: cada cultura es una perspectiva irrepetible de lo humano, que se pierde para siempre sin compensación posible cuando aquella borra sus perfiles. El deseo de afirmar la propia diferencia es lucha por el propio ser. El pensador venezolano J. M. Briceño Guerrero, que ha dedicado a este tema un libro sutil y fascinante, *Discurso salvaje*, resume así esta protesta: "La voluntad occidental de poder quiere universalizar, hacer *e pluribus unum*, reducir la multiplicidad de mundos culturales a la unidad de su mundo, meter en su círculo estrellas y canciones, océanos y mitos, pájaros y parentelas, caléndulas y juegos infantiles, que pasen todos por su aro, que obedezcan todos el chasquido de su látigo intelectual, que bailen todos con su música. No servirá. Quiero un mundo desigual y disperso, heterogéneo, donde sea posible el despliegue de las mil formas salvajes del fuego (...). No niego la comunicación entre

todos los restantes *balbuceos* de pueblos menos aptos o menos afortunados. Dicha superioridad cultural fundaba unos derechos de dominio que el colonialismo más o menos explícito aprovechó con ideológica tranquilidad de conciencia. El surgimiento de los movimientos nacionales de liberación, que fueron acompañados y estimulados por sus correspondientes rescates de la propia identidad cultural, dio un vuelco a esta hegemonía y reivindicó la diversidad y la peculiaridad frente al universalismo conquistador. Pero la exacerbación política de esta tendencia ha llegado hasta tal punto que hoy, por obra y desgracia de cierto tercermundismo antropológico, parece comprometida la misma pretensión de valoración universal de lo humano en que se funda la metapolítica y esencial urgencia de concordia internacional.

Partiremos de una definición de cultura convenientemente amplia, que ni siquiera sirve para deslindarla de su hermana —y artificial enemiga— la civilización. Según la cual, *cultura es el conjunto de respuestas simbólicas y técnicas que posee una comunidad humana para interpretar, valorar y utilizar su circunstancia vital*. Asumo, por supuesto, sin remedio ni excusa, las insuficiencias de este planteamiento a la par que su

potenciación de respuestas individuales y colectivas, la esterilidad amorfa y la justificación del dominio de unos pueblos sobre otros. Determinados grupos humanos se han visto así privados de su lengua y tradiciones, al tiempo que se les obligaba a adoptar códigos foráneos en cuyo uso nunca podrán alcanzar la seguridad veterana de sus invasores. Se daba por hecho que todas las culturas compiten en una misma línea, que hay culturas superiores e inferiores, pueblos primitivos que son como esbozos desechados de quienes nacieron para avasallarlos o exterminarlos, etcétera... Pero ya en un temprano texto de su obra admirable, *Raza e historia*, señalaba Claude Lévi-Strauss que no exis-

naciones..., pero para comunicarse tienen primero que existir. Existir es ser diferente. Soy porque soy diferente. Soy diferente, luego existo. Quieren borrarame, amasarme, con el cristianismo,

con la industria y el progreso, con el socialismo, con la ciencia y la tecnología, con los derechos humanos, con las ciencias sociales, con la coca-cola y Juan Sebastián Bach. No".

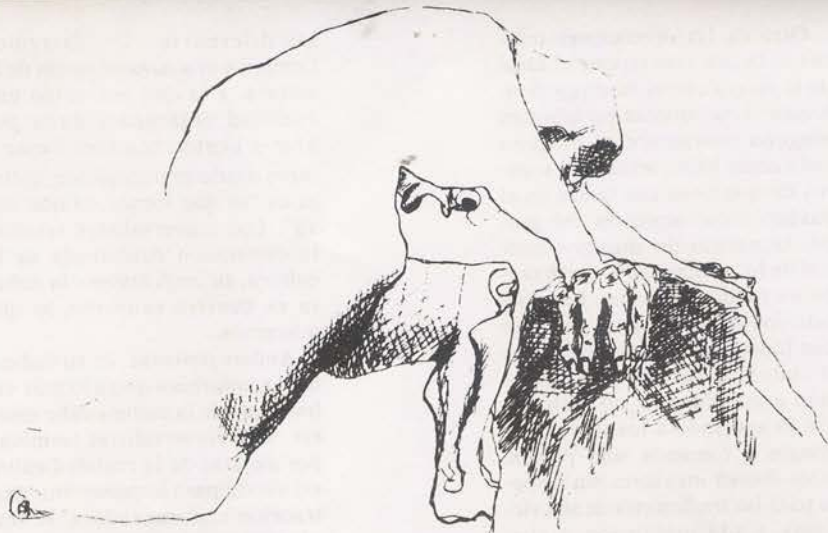
Tolerancias represivas

La sensibilidad contemporánea vibra ante este planteamiento. Ahora bien, ¿no existe el peligro de confinarse, por reacción contra una unilateralidad imperialista, en otro tipo de unilateralidad aún más estrecha? Para decir "ir al Norte", los antiguos egipcios utilizaban la expresión "bajar la corriente", y para decir "ir al Sur" hablaban de "remontar la corriente". En su mundo no había otro Norte ni otro Sur que los determinados por el curso del río Nilo. Pero quienes somos contemporáneos de la exploración en todas direcciones del mundo entero y aún de los viajes a otros planetas sentimos una inevitable claustrofobia ante tal provincianismo. Según vamos yendo más lejos, nuestro sentido de la orientación se va haciendo más abstracto e incluso un Norte y Sur válidos para todo el globo nos resultan estrechos cuando salimos a la relatividad del cosmos. Hemos aprendido la lección de aquel japonés que, según contaba Borges, viajando a Persia conoció por fin lo que es Occidente. También en el terreno de la valoración moral necesitamos criterios cada vez más amplios y menos sometidos a nuestra peculiaridad histórica: Kant, por ejemplo, ambicionaba promulgar un imperativo ético que obligase por igual a todos los seres racionales..., aunque no fuesen humanos, tema que después ha aparecido novelado en relatos de ciencia-ficción (pienso en el muy hermoso de Zenna Henderson titulado *Todas sus criaturas*).

El Antiguo Testamento

Por mucho entusiasmo que sintamos por el buen salvaje, pocos aceptaremos que sólo los miembros de nuestra tribu tengan derecho a ser llamados *hombres*, como ocurre entre la mayoría de los primitivos. Y aún menos admitiremos que no deban ser tratados como tales, pese a sus diferencias. Este universalismo de lo humano nos viene del Antiguo Testamento, donde se recensiona que Jehová arengó de este modo al pueblo elegido: "¿Acaso no sois como los etíopes para mí, hijos de Israel? ¿No he sacado a Israel de la tierra de Egipto, y a los filisteos de Caftor y a los sirios de Kir?" (Amós, 9/7). El celoso Señor compara así a los israelitas con los negros etíopes y con los dos enemigos seculares de los judíos, los sirios y los palestinos (filisteos), poniéndolos a todos en el mismo plano ante su poder.

Tomemos el caso —citado por

Bernard Williams en su *Introducción a la ética* — de la reacción de los conquistadores españoles ante los sacrificios humanos de los aztecas. Se sintieron horrorizados por un comportamiento que reprobaron de inmediato como perverso hasta lo monstruoso. ¿Se les puede acusar por este escándalo de etnocentrismo y de falta de respeto a las tradiciones ajenas? En realidad, lo que demostraban ante todo es que tomaron a los aztecas realmente por hombres, no por animales ni por diablos. Ningún desprecio hubiera sido mayor que el abstenerse de valorar una conducta que ellos consideraban incompatible con la humanidad. Del mismo modo, la petición de que *respetermos* (es decir, que no juzguemos) la teocracia homicida de Jomeini, salvo si somos chiitas iraníes, o las atrocidades israelíes en los campos de refugiados libaneses si no somos hebreos, va en contra de la exigencia más recta de la conciencia moral.

La única y verdadera forma de respetar al otro —es decir, de tenerle juntamente por distinto y por igual a mí en humanidad— es incluirle en mi valoración ética. Lo contrario equivale a reducir la moralidad a un catálogo de peculiaridades etnográficas y lo humano queda degradado a convención biológica. Pero es que, además, en la postura del que podríamos llamar *no intervencionista ético* suele haber una hipocresía fundamental. Pues las mismas nociones de *derecho a la independencia*, *respeto a la propia identidad*, etcétera, forman parte también de esa valoración universal que parece relativizarse. Las nociones básicas del anticolonialismo y del socialismo tercermundista han surgido de la misma tradición cultural universalista de donde brotaron el colonialismo y la economía del libre mercado. ¿Admitiría algún no intervencionista ético que se justificara la esclavitud o la antropofagia ritual, la tiranía hereditaria o la sumisión al invasor, exclusivamente por motivos de respeto a las más venerables tra-

diciones, caso de haberlas? Cuando la particularidad tradicional impone la desgracia de lo humano, según cierta imagen elaborada a lo largo de los siglos desde una perspectiva cosmopolita, el respeto se convierte en lo que llamaba Marcuse *tolerancia represiva* y pierde toda virtud emancipadora. También los grupos sometidos —marginados, minorías raciales o sexuales, etcétera— se sublevan contra su condición precisamente en nombre de valores universales de igualdad y reivindicación de la diferencia que forman parte del ajuar teórico de sus propios opresores; y por eso logran anudar con algunos de ellos complicidades éticas que les ayudan en su lucha por liberarse.

La moral del pedo

De este modo, se crea una serie de mitos contrapuestos respecto a la función deseable de la cultura: unos hacen hincapié en su carácter diferencial y otros en su universalismo. Por supuesto, al hablar de *mitos* no me refiero a *ilusiones* o *errores consentidos*, sino más bien a ideas-fuerza capaces de polarizar la energía creadora de los grupos humanos. Veamos algunas parejas de estos mitos. Podemos considerar en primer lugar la oposición *identidad* versus *ideal de perfección humana*. Quien hace énfasis en la identidad propone el llegar a ser lo que ya se es, lo que responde a un paradigma definido precisamente por sus exclusiones y por su oposición diferencial a otras identidades; el ideal de perfección aconseja abandonar los particularismos para cumplir una excelencia en la que todos los hombres pueden reunirse. Se da a veces entre los partidarios de la identidad una especie de entusiasmo por los aspectos más indefendibles o enojosos de su perfil tradicional: es lo que llama genialmente Rafael Sánchez Ferlosio "la moral del pedo", pues a ninguno nos molestan —y aun nos complacen— nuestras aromáticas ventosidades, mientras que no soportamos las de los demás.

Otra de las oposiciones míticas es la que contraponen el ideal de la pureza con el *mestizaje fertilizador*. Los puristas no admiten ninguna costumbre ni ninguna institución hasta estar bien seguros de que tiene sus raíces en el pasado incontaminado del grupo: la valoración digamos neutral de lo así aceptado o rechazado les preocupa menos. Los partidarios del mestizaje piensan que todo lo puro es estéril y que la cultura surge por contaminación o intercambio: no rechazarán lo aportado a los iberos por griegos y romanos sólo porque éstos fuesen invasores sin respeto para las tradiciones de sus víctimas. Cada institución o costumbre puede y debe apreciarse según criterios más sutiles que su casticismo nacionalista. Y también puede oponerse la *localización* de la cultura frente a su *universalidad* o *internacionalismo*, es decir, el *genius loci* del enraizamiento cultural en un paisaje y una lengua o costumbres, frente al espíritu que sopla donde quiere. En general, puede decirse que

los *diferencialistas* extremos tienden a una *naturalización* de la cultura, a la que ven como una realidad orgánica y dada por azar a ciertos hombres frente a otros desde su nacimiento: cultura es "lo que somos, lo que nos va". Los universalistas resaltan la dimensión deliberada de la cultura, su *artificialismo*: la cultura es nuestro proyecto, lo que queremos.

Ambas posturas, en su radicalismo, enturbian quizá lo más valioso que de la cultura cabe esperar. Los universalistas terminan por alejarse de la realidad cultural vivida para imponer una abstracción uniformizadora. El real pluralismo de perspectivas es precisamente uno de esos valores universales que pertenecen a lo incondicionalmente humano. Los *diferencialistas* pueden incurrir en una suerte de racismo cultural y en un raquitismo ético, al restringir los principios más generales (v. gr. *no matarás*) a su exclusivo grupo social.

Hace ya tiempo, en un texto sobre lo que entonces llamé *na-*

cionalismo performativo (recogido en *Impertinencias y desafíos*), propuse una suerte de *diferencialismo* que no naturalizase la cultura ni doblegase el ideal común de perfección al narcisismo de la identidad.

Como entonces, sigo creyendo que es necesario potenciar realmente las diferencias y dar a cada grupo humano la posibilidad de participar a su modo irrepetible en los valores que sellan la conflictiva condición del hombre; pero también me parece importante recordar que los más destacados de esos valores obtienen su fuerza de lo común y están por encima de cualquier peculiaridad folklórica.

Fernando Savater es profesor de Ética en la Universidad del País Vasco.

LA LIBERTAD NACIONAL (I)

(1) Panfleto distribuido por grupos anarquistas de Barcelona en julio de 1976 y redactado sobre textos de Bakunin y Joan Peiró.

...Nosotros no creemos en el pretendido derecho histórico de los estados ni en las cuestiones relativas a fronteras políticas, estratégicas o comerciales, creadas por las clases privilegiadas para defender sus intereses y enfrentar a los trabajadores de todo el mundo entre sí, en absurdas disputas donde se dirimen los intereses comerciales capitalistas, o conveniencias políticas de estados que quieren imponerse a otros estados.

Todo estado, sea de Dictadura o República, es, por su propia constitución, centralista, burocrático y policiaco, y supone por tanto la negación abierta o encubierta de la libertad en el interior y una declaración permanente de guerra a las comunidades vecinas. Es preciso reconstruir la sociedad reemplazando la antigua organización fundamentada de arriba a abajo, sobre la violencia y el principio de autoridad, por una nueva organización que no tenga otra base que los inte-

reses y los deseos y las aspiraciones de los hombres, ni otro principio que la federación libre de individuos en colectividades, de colectividades en comarcas, de estas en regiones y de regiones en naciones... Por la federación hay que buscar la verdadera unidad de los pueblos: la unidad en la variedad (...) No esta unidad que nos imponen los capitalistas y burócratas de los estados actuales, que no es más que una uniformidad degradante y opresora, engendradora de despotismos y enemiga de toda unidad solidaria.

Se ha de defender como punto de partida toda lucha que nos lleve a un mundo mejor que el actual, con la máxima libertad para todos los pueblos dentro de su solidaridad federación. Y cuando hablamos de máxima libertad, incluimos la libertad de las nacionalidades, que fundamentada sobre razones étnicas, no tiene nada que ver con un trozo de territorio cerrado entre fronteras

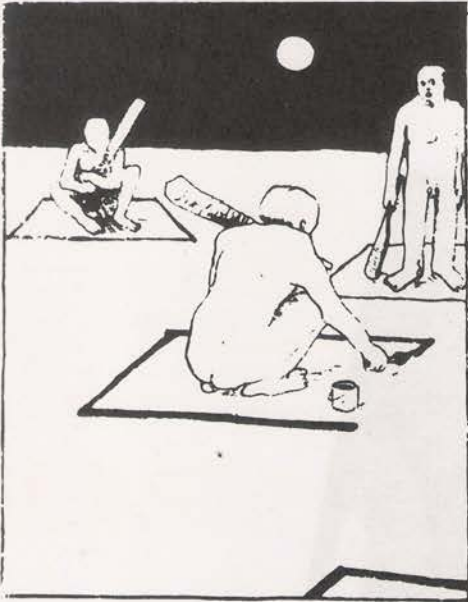
y entregado a luchas con el exterior y represiones en el interior, no es tampoco un nuevo conjunto de leyes orientadas a perpetuar la dominación del capitalismo, utilizando como pretexto la defensa de los derechos nacionales.

La lengua, la cultura, las tradiciones o las diferencias raciales, no son razón para dividir a los hombres con el artificio de las fronteras.

Es un derecho indiscutible de los pueblos, el cultivar su lengua y su cultura, respetar sus costumbres y tradiciones enraizadas en su propio ser. Es necesario luchar para que las naciones, las comarcas, las regiones, el individuo, dispongan de las más amplias autonomías y libertades. Y nosotros, como anarquistas, y por tanto, internacionalistas, luchamos para que Catalunya, todas las naciones lleguen al máximo grado de libertad.

...ANARQUIA ES LLIBERTAT...

ELS NACIONALISTES RADICALS I ELS INDEPENDENTISTES (en general) pretenen construir l'estat socialista dels Països Catalans, independent i solidari (diuen) amb totes les altres nacions del món (amb els seus corresponents estats)

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ENFRONT D'AIXO, enfront de les nacions dominades per un estat (l'estat és la negació del veritable socialisme),

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

ELS ANARQUISTES deslliguem els conceptes de nació i estat, éssent l'estat una estructura de poder i domini sobre la nació, i donem un altre matis a la noció d'independència. Independentitzar-se es trenca amb una relació d'opressió, és la no-delegació de la propia capacitat de decisió en ningú. Els Estats poden ser independents entre si, però si definim la nació en base als individus i no en base a les institucions, la independència no és simplement un canvi institucional, Estat per Estat. Un Estat independent pot no exercir la seva dominació sobre la nostra identitat nacional, però la seva mateixa existència nega la possibilitat que exercim la nostra independència d'individus lliures. La idea d'independència total és incompatible amb els Estats. Llibertat nacional sense llibertat individual no val per a res. Nosaltres partim de l'individu com a base d'una xarxa associativa i federalista que es concreta en forma de petites unitats escolàtiques i autogestionades en base al comunisme llibertari de federació per comarques, regions, nacions, etc. Aquest federalisme té múltiples ramificacions que poden ser a més a més simultànies segons les necessitats de cadascú. Els Països Catalans, terme que pot ser més o menys desafortunat, però que és útil per expressar una realitat concreta, poden ser una anella més de la xarxa federativa mundial. No podem delegar les nostres vides a un "Estat socialista dels Països Catalans", a un nou poder coercitiu separat de nosaltres.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Tot això tenint en compte que les nacions no són coses estrictes i perfectament delimitades, que les fronteres a més d'irreals són absurdes, i que és impossible i innecessari delimitar estrictament una nació perquè les relacions entre persones i nacions són quelcom flexible i humà i no sotmeses a rigideses, a més de no tenir res a veure amb les relacions que mantenen entre si els poders i els Estats.

Espanya viu de l'aire d'un cel gris,
terres i mars lligades a un país
que mai no ha existit.

(Sisa)

Aquesta bandera, des de la seva adopció per part dels Borbons,
ha significat la dominació i l'opressió del nostre poble. Això
no ho hem d'oblidar i hem de lluitar contra aquest símbol amb
els mitjans que tinguem a l'abast.

DEDICAT ALS PCE, PSUC, PCC, PCOC, I A TOTES LES DIVISIONS, SUBDIVISIONS, ESCISIONS, CAPELLETES, REAGRUPACIONS, RECONSTITUCIONS, ETC, EN QUE ESTA DIVIDIT EL COMUNISME AUTORITARI I ORTODOXE.

ARTICLE I

La revolució serà dirigida per la classe obrera, la qual serà dirigida pel Partit, el qual serà dirigit pel Comitè Central, el qual serà dirigit pel Secretari General. Per tant, tota revolució que no estigui dirigida pel Secretari General no pot ser altra cosa que una provocació capitalista.

ARTICLE II

Com que la revolució ha de tirar-la endavant el Secretari General, preguem a les masses treballadores que tinguin una mica de paciència, perquè està ocupat en altres afers.

COMUNISME AUTORITARI,

XEC I MAT

ARTICLE III

Atenció, per motiu de celebrar-se eleccions, la revolució pot ser traslladada a una data posterior.

ARTICLE IV

Advertim a la nostra amable clientela que tota revolució feta pel Partit no podra ser continuada ni canviada. Conserveu però el ticket de caixa, per a poder-vos controlar en tot moment.

El que fóren les

JORNADES LLIBERTÀRIES de PRIMAVERA

**16 maig - 5 juny
REUS**

Jornades Llibertàries valorades positivament per nosaltres, amb una mitjana d'assistència a les xerrades de 30-35 persones, amb una festa de primavera i una nit de rock amb gran assistència i que satisfieren a tothom, així com l'acte de carrer a la plaça Prim que va sortir molt bé, com a intent de fer activitats culturals i convertir la plaça en un espai de vida i acció. Tot això lligat amb el ressó que tingueren les Jornades entre els mitjans de comunicació locals i la gent és un motiu més per tirar endavant.

Acte de carrer a la plaça Prim

Preparant la nit de rock

Dues de les xerrades-col.loqui

i el cap de setmana antinuclear

4-5 juny

Cap de setmana que consistí el dissabte en la unió de Reus i Tarragona per persones situades cada 200 metres portant solets somrients de Nuclear? No, gràcies, i el diumenge amb una manifestació pels carrers de Reus a la qual assistí un miler llarg de persones, es realitzaren simulacres d'accident nuclear i on hi hagué representacions d'Euskadi, el País Valencià i de l'Estat francès que mostraren la seva solidaritat amb la lluita contra la central nuclear d'Ascó. La mani estava convocada per l'Assemblea Llibertaria del Baix Camp, la Coordinadora anti-central nuclear d'Ascó, la Unió de Pagesos, la Taula Antinuclear i Ecologista i recolzada per altres grups i entitats.

PER LA
PARALITZACIÓ
D'ASCÓ
I VANDELLOS
CONTRA EL
PODER
NUCLEAR

PARTICIPA-HI

la lletra

revista llibertària del baix camp

**EXTRACOMICS
ANTINUCLEAR**

**i
altres herbes**

OCTUBRE '83

recollida de comics i muntatges fins el 10 d'octubre
al c/Montserrat 8, entresol 1^a, Reus, dilluns i dijous de 8 a 9

Com cultivar marihuana a casa

Aquest article havia d'haver estat publicat al primer número de la revista ZONA JOVE que fa uns 2 anys edità el Consell Municipal de la Joventut de Reus, però va ser censurat per l'Ajuntament de Reus juntament amb altres articles. Després d'això no tornà a sortir cap més número de la revista.

Tu no pots cultivar "cubates".

Ni pots cultivar "Ducados". Són les drogues legals. Negoci de les multinacionals, etc., etc.

Però pots cultivar marihuana i fumar-la gratis.

Potser això, ara que ho penso, és la raó per la qual la marihuana és illegal.

La marihuana és una planta sòlida que creix fàcilment als climes templats. Com quasi totes les plantes, té necessitat de bona terra, aigua i bona il·luminació. Es pot cultivar tant a l'interior com a l'exterior, però abans de fer l'elecció pensa que pot arribar a medir fins a 3 metres. Més val recordar que és illegal, està perseguida i el personal s'enfada molt si ho descobreix, el plantar "maria" dins o fora de casa, així que...

Com aconseguir i escollir les llavors

Com més grossa sigui la llavor, més possibilitats tindrà de germinar. El color ha de ser fosc. Generalment es poden aconseguir les llavors a l'herba comprada, després només cal escollir.

La germinació

És aconsellable fer germinar les llavors en interior, dins d'un recipient (*capsa de germinació*). Per això el millor que es pot fer és procurar-te un compost preparat per a la germinació de llavors de tomaca (per exemple), que trobaràs a qualsevol tenda del ram. La llavor de marihuana germina segons un procés en cinc estats, que són:

1) La llavor se separa lleugerament en dues parts, però queda unida; un germen apareix pel costat on la llavor és més punxaguda.

2) Al voltant de les quaranta-vuit hores més tard, el germen assoleix aproximadament els dos centímetres i mig i s'encorva cap avall.

3) En un lapsus de temps que va de les setanta-dues hores a les noranta-sis, apareix la primera arrel. A aquesta altura ja es diferencia clarament la tija.

4) Mentre l'arrel augmenta, la llavor puja fins la superfície, apareixent entre el cinquè i el desè dia un parell de fulles embrionàries. El creixement d'aquestes dues fulles és seguit, generalment després d'una dotzena de dies, per l'aparició d'un segon i tercer parell de fulles.

5) Al principi de la tercera setmana, les dues fulles embrionàries es tornen grogues i cauen.

Si tot això es compleix la cosa va bé.

Les fases més delicades de la germinació són la primera i la segona. És aconsellable la següent tècnica:

Estén quatre o cinc capes de paper higiènic sobre una taula. Posa les llavors a sobre. Torna a estendre quatre o cinc capes de paper. Enrotlla-ho tot amb precaució. Embolica-ho sòlidament amb una tovallola esponjosa, i posa-ho un moment en aigua calenta. Després deixa-ho damunt d'una font de calor.

Mulla la tovallola almenys dues vegades al dia, durant sis, en aigua calenta. Després obre acuradament el rotlle. Normalment les llavors han germinat. Només et queda separar-les del paper i plantar-les, al compost de terra.

La primera terra

La terra que ha de servir per a les tres últimes fases de la germinació estarà composta de Vermiculita, Milorganita i "Kitty Litter", ingredients que trobaràs a les mencionades tendes del ram. La recepta correcta és la següent: cinc parts de Vermiculita, cinc parts de "Kitty Litter" i dues de Milorganita.

Planta les teves llavors ja germinades a la terra que has preparat (uns deu centímetres de profunditat) a una profunditat de menys de dos centímetres i separa-les una de l'altra uns cinc centímetres.

Exposa-ho a la llum del sol, almenys durant vuit hores. Si això no t'és possible, fer servir un llum fluorescent i ho exposes durant divuit hores diàries. Una llum de 60 watts és suficient per a una caixa de germinació del tamany d'una caixa de taronges.

Perquè les plantes estiguin llestes per a transplantar-les hauràs d'esperar un mes.

Trasplantació

Si prefereixes que la teva marihuana creixi fora, no oblidis mai una cosa: la policia vigila. I si per aquest costat pots estar més o menys tranquil, tampoc no oblidis que hi ha molt de "xivato".

El millor que es pot fer és, escollir un lloc apartat, i una vegada escollit plantar alternativament una planta de marihuana i una altra de qualsevol cosa (moresc, gira-sol, etc.).

Tingues sempre present que és molt important per al bon creixement de les plantes el saber regar-les, el saber escollir la terra i la quantitat de sol que rebi.

La marihuana necessita com a mínim unes vuit hores de sol. Escull un lloc obert i més aviat sec. El

terreny ha d'estar preparat des d'algunes setmanes abans del trasplantament. Ha d'estar adobat, amb una solució a base de nitrat o amb adob orgànic. Useu terrenys no massa àcids, un Ph de cinc a set és l'ideal.

Intenta realitzar el trasplantament un dia que estigui núvol, o bé que sigui per la tarda, ja que un sol massa fort i immediat podria matar-te les plantes.

Per trasplantar, agafa amb molt de compte cada planta de la caixa de germinació, inclosa la terra que cobreix les arrels. Coloca-la al forat, havent procurat que no sigui molt profund. Pitja bé la terra al voltant de la planta. Rega abundantment, però sense arribar a amagar. Col·loca les plantes a una distància de 90 centímetres entre sí.

El període crític dels trasplantaments és cap a les 48 hores. I és probable que algunes plantes semblin morir. Per si de cas no les arranquis, ja que podrien reviure al cap d'un parell de setmanes. Si passat aquest temps res, millor deixa-les córrer. La marihuana necessita poca aigua; la terra ha d'estar bastant seca, sobretot si la cultives en interior. La marihuana es fa adulta entre els quatre i els set mesos.

Cultiu interior

L'èxit de la marihuana a l'interior depèn, quasi exclusivament, de la il·luminació. A part d'això, tant la terra com el rec són exactament iguals que en cultiu a l'aire lliure. Per a l'interior pots utilitzar torretes individuals o bé per a dos o tres plantes.

És aconsellable que il·luminis les plantes amb llums de neó especials.

1) Les plantes necessiten 18 hores de llum artificial per dia, ni més ni menys.

2) La font de llum ha d'estar situada a uns quaranta-cinc centímetres del cap de la planta. Lògicament s'haurà d'anar pujant la llum a mesura que vaig creixent la planta. Malgrat que un tub de neó sol durar un any, és necessari canviar-lo als sis mesos quan s'usa per a cultivar, ja que la seva facultat d'il·luminar disminueix amb el temps. Està clar que cada planta necessita el seu neó.

Les plantes cultivades a l'interior necessiten d'un puntal, és a dir, un suport lateral, que s'ha de plantar amb compte per a no fer malbé les arrels de la planta. També s'ha de canviar a mesura que creix la planta. És inevitable que les fulles baixes caiguin quan la planta creix.

Malalties i predadors

En contra del que es pot creure, la marihuana no té enemics naturals.

Recollida i seca

Plantes masculines: Les plantes masculines desenrotllen el seu sistema floral abans que les feme-

nines. Se les agafa primer per l'única raó que les femenines han de ser verges. Com són les puntes que han florit les úniques parts vàlides de la planta masculina, no fa falta res més que tallar-les. Amb unes tisores es tallen tots els caps i es posen en una bossa.

Plantes femenines: Les plantes femenines són recollides en el moment de màxima dilatació de les flors. Es pot començar per la poda de les puntes florides. És molt important que les plantes femenines no siguin fecundades. Acabada la poda dels caps florits, s'agafen les plantes senceres (arrels incloses). Es renten les arrels per a desprendre la terra i després se les penja cap per avall, en un lloc ni molt humit ni molt sec, amb ombra i airejat, però de cap de les maneres amb corrent d'aire. Quan les plantes estan seques, es treuen les branques, i s'estenen les fulles sobre paper, donant-les el tomb freqüentment. Quan estan suficientment seques, es posen en caps de fusta (eviteu el metall). I ja està.

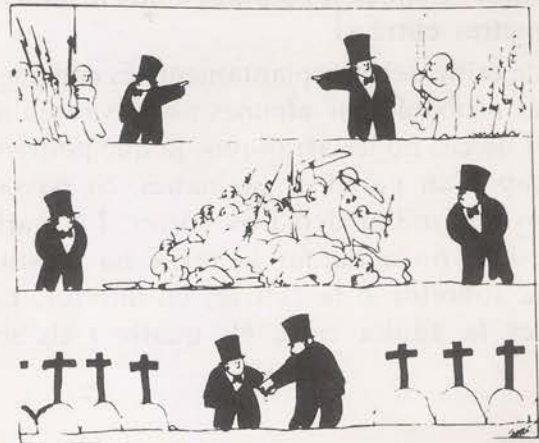
VOLEM LA LLUNA

Cap a finals d'Abril ens varem reunir a Barcelona un grup de persones que estem en contra de les institucions "educatives" i que tenim clar que volem aprendre altres coses i que les volem aprendre d'una altra manera. El lema de l'assemblea va esser "Volem la Lluna" i l'objectiu immediat actuar contra els exàmens.

D'aquesta assemblea varen sortir tot un seguit d'iniciatives la més rixida d'elles ha sigut la mani-moguda del dia 6 de maig a les Rambles.

Volem establir contacte amb tota mena de persones que estiguin en contra de l'institució escolar i de les seves conseqüències (Notes, exàmens, títols, selectivitat...) per constituir una red de relacions laxa (No volem constituir un col·lectiu ni una coordinadora rígida) que ens permeti intercanviar informació i iniciatives, amb un màxim de resultats i amb una mínima menjada de coco.

Si t'interessa escriu a l'apartat de correus 24343 de Barcelona (sense posar res més al sobre) teniu contestació assegurada.

★★★★★ BARRIONUEVO ESTA COMO UN Z.E.N.CERRO (COM TOT EL GOVERN)

NO AL PLA Z.E.N. PER A EUSKADI

★★★★★

25.000 squatters a Londres, 70.000 ocupacions il·legals a Itàlia, 150 edificis krackejats a Berlin, 10.000 krakers a Amsterdam. Enfront l'Europa de l'especulació i la crisi de lloguers, l'Europa dels squatters s'organitza.

El primer squatter francès es diu Georges Cochon. A l'abril de 1913 envaeix l'ajuntament de Paris amb diverses milers de sense-casa i asalta l'església de la Madeleine. Al juny de 1913 ocupa la caserna de Chateau d'Eau. Al juliol instal·la nombroses famílies a l'hotel particular del comte i la comtessa de la Rochefoucault que estaven de vacances.

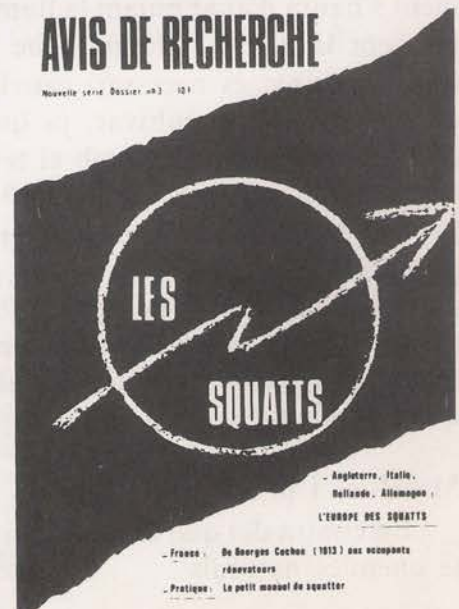
Des de Cochon no s'ha arreglat pas la qüestió dels lloguers i les ocupacions de cases buides tenen lloc a Paris, Montpel·lier, Marseille,...Al districte 19 de Paris els "ocupants renovadors" animen el barri i desenvolupen nombroses activitats culturals i socials.

En aquest dossier número 3 de "AVIS DE RECHERCHE" s'hi troba també un petit manual pràctic del squatter. Allò que cal saber. Allò que cal evitar. Com lluitar i resistir les expulsions. Un bon dossier.

(AVIS DE RECHERCHE, Les Squatts, 10 Francs. B.P. nº53 - 75861 Paris, Cedex 18)

AVIS DE RECHERCHE

Nouvelle série Dossier nº3 101

Cal seguir lluitant pel dret a l'avortament sense restriccions i denunciant l'actitut d'aquells que s'hi oposen i que tots sabem, qui són: les jerarquies eclesiàstiques, les dretes, els militars, tots ells amb la col·laboració del PSOE.

Hem de remarcar la relació dialèctica per la qual la defensa i preocupació per la vida abstracta, per exemple la dels embrions humans (com també, un exemple clàssic, el tracte carinyós a animals per part de funcionaris dels camps d'extermini nazis) es lliga lògicament i no per casualitat, amb un profund despreu per les vides dels homes, que prepara el subjecte per a rebre amb naturalitat, i fins i tot a aplaudir, el consum de vides de nois o d'homes i dones, a les guerres, a les execucions o al servei al desenvolupament de la industrialització irracional, per a les quals es necessari que segueixin naixent consumidors i no es perdi cap fetus.

Es molt sospitosos el fet que aquells que es proclamen defensors de la vida i defensin els fetus a capa i espasa no diguin res sobre les guerres, l'opressió que pateixen moltes persones, les injustícies i desigualtats de la societat, i tot allò que afecta a les persones que viuen en aquest planeta. També és molt sospitosos que els principals enemics de la llibertat siguin aquells que estan darrera de les campanyes contra l'avortament. Que cadascú tregui les seves conclusions.

★ CONTACTES ★

Quan vam estar al Festival del Món Celta d'Ortigueira vam conèixer i establir contacte amb membres del COLECTIVO ECOLOGISTA "ARCO IRIS" de La Coruña. Per contactar amb ells a l'apartat de correus 824 de La Coruña.

D'Alacant ens ha arribat "LA OCA", revista del GRUP D'OBJECTORS d'Alacant. Pots contactar a l'apartat de correus 2.109 d'Alacant.

"LA FULLARACA" és una revista mensual del COL·LECTIU ECOLOGISTA DE GIRONA. Contactes a l'apartat de correus 393 de Girona.

"SEQUESTRADOS" és el nom d'una revista escrita per companys que en aquests moments estan segregats en les presons de l'Estat espanyol. Es editada pel Comitè Pro-Preses de la F.L. de Barcelona de la CNT. Demanen ajut econòmic per tirar endavant. Plaça Duques de Medinaceli 6, 1a Barcelona 2.

A Golfech (Estat francès) fa anys que estan lluitant contra la central nuclear que s'hi està construint.

COMITE ANTINUCLEAIRE DE GOLFECH, 33, bd Victor-Guillem 82.400 Valence d'Agén.

De l'Estat francès ens arriba la revista "TOULOUSE HAUTE TENSION" editada pel C.R.A.S., BP 492, 31.010 Toulouse cedex.

FORA PINOCHET
SOLIDARITAT AMB XILE

"Jo he vist nonates lluitar contra el no-res quan la lluna
de tan prima sembla esfilagar-se, i el furtiu lliscar d'un
astre esmunyint el seu ròssec borrisol més enllà de l'últim
estel. Jo he vist el vertader plor del nadó sincer, i el plor
un pèl més brut de l'ancià que more de tristesa. Jo he vist
herois morts, i covards fugint la seva història, i afamats
de pau i menjar, i homes jugant-se la vida allà on tots són
pobres i estimen la vida. Jo he sentit el fiblador cant
d'ocells secrets en dies de llargs silencis, i els sempiterns
cavallers de la nit empaitant la perfidia d'un no tan llunyà
món de folls, i les dones que matinen per tan sols xerrar i
estendre roba. I he viscut l'angoixa que se sent quan hom
t'oblida el nom. I he sentit el vent de cara, i la dança d'uns
llargs cabells cercant un rastre que jo mateix ignoro quan la
pluja més fina llisca pell abaix com els dits d'un amant.
Jo he vist camises xopes de sang més o menys innocent, i uns
ulls blancs orbes de maldat i terror, i hoques pudent saliva,
i corvs, i voltors, i bèsties emplomallades amb cúes de serp
Jo he vist terres verges colrades de sol ruixades de roelles,
i cels blaus i nets amb núvols blancs com el cutó. Jo he vist
foragitar rates de les cambres a cops de paraula, i empaitar
serps verinoses amb bicicletes, i córrer, i apostar a les
carreres d'ànecs, i jugar a la cluca i a cow-boys. I amants
d'arrey el món fondre's amb la pluja, amb la seva monotonia,
i agafar-se ben fort al primer tro, i riure després. I arbres
i verds i ocres que mai seran pintats, i rius d'argent i
peixos d'or mentre entreobria aquella meva finestra de fusta
i astorat de tanta meravella tornava a ajustar-la abans de

quedar embadalit davant visions de nits prenyades d'estels
 i parelles núbils fent l'amor d'magatotis, quan les últimes
 llums dels xerrameques es perden en la nit amb els seus roncs
 absurds. Perque heu de saber que jo he vist el sol guaitar els
 seus reialmes quan hom dorm encara amb l'últim rastre d'estrella
 i la son el fa badallar. I tot, i més quan tot just aclucar
 els ulls gosava entreobrir aquells pesats finestrans amb una
 sobtada tendresa que de tan infinita jo mateix en quedava
 atordit. Jo he percaçat papallones de purpurina amb els
 primers colors de la primavera, quan el sol encara no fa mal,
 i he vist davallar les ombres més enllà de l'últim freu de
 de la terra dels no-vius. I he vist negres ocellots volant el
 seu àugur, i verges increïblement belles solcar l'aire més
 càlid quan vespreja l'albada amb llargs capells blancs filats
 d'or amb estranys arabescs sobre el llom de cavalls de vent
 i ràpids com ell, en busca del res menyspreable invisible error
 dels seus somnis. I tot. I més. I tot i més. I encara més del
 que et penses. I, cosa estranya, també tú ho haguessis pogut
 veure si aquell dia que la visió d'aquella meravellosa paraula
 et cremava el teu més pregon, haguessis gosat obrir aquella teva
 increïble finestra de fusta gaudint amb la cúa de l'ull del
 teu secret i oblidat poder, -un somni-, abans de tornar a
 ajustar-la, així, molt suaument, com aquell que ni li va ni li ve,
 dissimulant, tal vegada, la teva tímidesa una mica fingida, amb
 la mirada fixa a un no-res llunyà i distant xiulant alguna bella
 tonada feta a propòsit."

els polítics de la nostra ciutat no tenen sentit del ridícul (A PROPOSIT DEL PASSAT 11 DE SETEMBRE)

Si. Definitivament els polítics de Reus no tenen sentit del ridícul. I el passat
 11 de setembre ho tornaren a demostrar. A la concentració que el dia 10 a la tar-
 da havien convocat l'Ajuntament i els partits (excepte els de dreta espanyolista)
 i sindicats amb prou feines arribaren a les 100 persones. I això que diuen repre-
 sentar a la majoria de ciutadans. Per acabar de convertir la concentració en una
 pantemima burlesca, des del balcó de l'Ajuntament un personatge del que ni volem
 dir el nom feta un sermó que no se l'escoltava ningú. En definitiva, els matei-
 xes que s'han encarregat de desmobilitzar el nostre poble s'han quedat ben sols.
 Abans de la celebració de l'11 de setembre l'Assemblea Llibertaria del Baix Camp
 va passar als mitjans de comunicació local un comunicat en el que anunciava que
 no participaria als actes organitzats i denunciant el fet que els polítics només
 els feien per tal de quedar bé de cara a la galeria i complir un ritual gastat,
 això sí, sense gaire convicció, i de pas fer-se propaganda. En dies com aquest els
 polítics no paren de dir que defensen els catalans, però en realitat l'únic que
 fan es defensar els seus propis interessos, a la cara fer-nos la rialla i per l'es-
 quena fotre'ns garretada. Ells estan potenciant un model de societat capitalista
 que genera atur, repressió, consumisme, etc; estan contribuint a la destrucció del
 nostre equilibri ecològic; no fan res contra les centrals nuclears; potencien el
 militarisme; participen en la construcció d'un Estat policial que cada dia amenaça
 més fortament les nostres llibertats; i així, altres coses.....

ESTIC D'ESCOLES
FINS AL COCO, QUE
ESPEREN ELS LIBERTARIS
PER DONAR A CONEIXER
LES SEVES ALTERNATIVES?

ESTAS CONTRA L'ES-
COLA ESTATAL, CONTRA
LA PÚBLICA, CONTRA LA
PRIVADA... QUE ES
EL QUE DESITJES
FILL PERDUT I
REBEL

EL MEU ES L'AUTO-
GESTIÓ, ELS ATENEUS
LIBERTARIS, ELS COL·LECTIUS,
LA DESESCOLARITZACIÓ...
CIAO, HARE !!!